

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra Muzikologie

**Muzikál souboru operety olomouckého divadla v letech
1950–1980**

Musical of operetta ensemble of olomouc theatre 1950–1980

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: Kamila Sittová

Vedoucí práce: Mgr. Alice Ondřejková, Ph.D

doc. PhDr. Jiří Kopecký, Ph.D

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci *Muzikál souboru operety olomouckého divadla v letech 1950–1980* vypracovala samostatně, pouze s použitím uvedených pramenů, literatury a dobového tisku.

V Olomouci dne:

Podpis:

Kamila Sittová

Na tomto místě bych ráda poděkovala především Mgr. Alici Ondřejkové, Ph.D, která vedla tuto práci téměř do konce, především za její odborné rady a pomoc při tvorbě a následným úpravám. Také bych chtěla poděkovat doc. PhDr Jiřímu Kopeckému, Ph.D, s jehož dohledem a pomocí jsem práci dokončila. Dále děkuji Mgr. Alici Blahunkové a Petru Zadorožnému, pracovníkům *Moravského divadla Olomouc*, za poskytnuté materiály. Můj dík také patří Mgr. Aleně Tiché za jazykové korektury.

Obsah

Úvod	7
Stav bádání	9
Definice pojmu muzikál	12
Soubor operety mezi léty 1945–1980	14
Divadlo v Hodolanech.....	18
Vedení a členové souboru	19
Vedoucí souboru operety	19
Členové souboru.....	20
Inscenační tým.....	23
Stanislav Regal.....	23
Jan Bedřich	25
Jiří Čada	27
Jiří Procházka	29
Josef A. Šálek	31
Muzikál inscenovaný souborem operety 1950–1980	32
Sezona 1949/1950.....	32
Divotvorný hrnec	32
Sezona 1961/1962.....	33
Bleší trh.....	33
Sezona 1962/1963.....	34
Balada o doktoru Crippenovi.....	34
Když je v Římě neděle.....	34
Sezona 1963/1964.....	35
Na shledanou, Bettino	35
Sezona 1964/1965.....	36
Záhadný přítel Bunburry.....	36
Sezona 1966/1967	37
My fair Lady.....	37
Sezona 1967/1968.....	38
Baker street	38
Výtečníci	39
Sezona 1968/1969.....	40
Kiss me, Kate	40

Sezona 1969/1970.....	41
Don Quijote	41
Ošklivá Elza	42
Sezona 1970/1971.....	43
Zorba	43
Sezona 1971/1972.....	44
Simple se žení	44
Sezona 1973/1974.....	45
Loď komediantů	45
Lazebník se Sevilly	46
Revizor	47
Sezona 1975/1976.....	48
Gigi.....	48
Děti z hliněné vesnice.....	49
Sezona 1976/1977.....	51
Holky na ocet.....	51
Divotvorný hrnec.....	51
Sezona 1977/1978.....	53
Kabaret	53
Oljanta	54
Sezona 1979/1980.....	55
Hello, Dolly!	55
Závěr	57
Shrnutí	60
Summary	61
Zusammenfassung	62
Seznam pramenů a literatury.....	64
Použitá literatura	64
Ročenky	64
Kvalifikační práce.....	65
Noviny a časopisy	65
Internetové odkazy.....	65
Programy a zpravodaje.....	66
Anotace	67

Úvod

Pro olomoucké divadlo, jako pro mnoho dalších divadel, byla druhá polovina dvacátého století rozkvětem inscenování u nás nového divadelního žánru muzikál. Stejně jako v celé zemi i zde se začátkem šedesátých let začalo inscenovat i několik muzikálů za sezónu, a to nejen díky tomu, že se těšil oblibě u obecnostva, ale také hlavně díky schopnému inscenačnímu a dramaturgickému týmu v čele s vedoucím souboru Stanislavem Regalem. Cílem této práce je hlubší historiografický náhled do inscenací souboru operety olomouckého divadla a to především na muzikály zde inscenované. Dále pomocí dostupných recenzí reflektovat jednotlivé inscenace, s důrazem na jejich klady a nedostatky.

Teoretická část této práce nejdříve definuje termín muzikál a stručné rozlišení muzikálu a dalších podobných druhů hudebního divadla jako je opereta či revue. Další kapitola přináší nástin vývoje olomouckého souboru operety, a to především v období 1950–1980, seznamy členů operety, dále jedna z podkapitol blíže popisuje budovu v Hodolanech, která byla k operetě přidělena jako druhé jeviště divadla. Poslední kapitola teoretické části seznamuje s inscenačním týmem, který se podílel na vzniku muzikálů, blíže představuje inscenátory a obsahuje medailonky nejvíce se angažujícího režiséra Stanislava Regala, dirigenta Jana Bedřicha, choreografa Jiřího Čady, scénografa Antonína Procházky a kostýmního výtvarníka Josefa A. Šálka.

Praktická část práce je zaměřena na muzikály uvedené v období 1950–1980 a je rozčleněna do jednotlivých sezón, ve kterých byly tyto hry uvedeny. Každý inscenovaný muzikál je představen úvodním odstavcem, kde je uvedena jeho premiéra, autor či autoři, inscenační tým, herecké obsazení hlavních rolí a datum derniéry s počtem repríz.

Dále je u každého muzikálu zkoumán ohlas v místním i celostátním tisku a jsou vyhodnocovány recenze na danou inscenaci s jejími přednostmi i nedostatky. Ke většině muzikálů jsou dohledatelné recenze převážně v lokálních periodících, velmi často se také jedná o československé premiéry těchto děl.¹ Inscenace uvedené v této práci tvoří muzikály, které byly tímto termínem označeny v programech k nim vytvořené. Se začátkem uvádění muzikálu v Olomouci je totiž spjata problematika správného označení divadelního žánru,

¹ Převážně kvůli faktu, že se muzikály začaly v Československu produkovat právě v daném období celkově a Olomouc bylo jedno z prvních městských divadel, které uvádělo muzikály v tomto počtu.

proto je velmi často v programu uveden termín muzikál, ale v recenzích je o inscenaci hovořeno jako o zpěvohře či lidové hře se zpěvy a naopak.

Jelikož je jedním ze stěžejních částí této práce zkoumání dobových recenzí, ve kterých je divadlo pojmenováno podle toho, jaké jméno neslo v době vzniku této kritiky, i tato práce bude v jednotlivých sezonách o divadle mluvit dle názvu instituce, který nesla v dané sezoně. Olomoucké divadlo se v padesátých letech jmenovalo *Krajské oblastní divadlo Olomouc*, v roce 1958 bylo přejmenováno na *Divadlo Oldřicha Stibora* a následně roku 1975 na *Státní divadlo Oldřicha Stibora*. Po roce 1992 se ustálil název *Moravské divadlo Olomouc*.

Stav bádání

O Moravském divadle Olomouc (dále jako MDO) je sepsáno několik historických publikací, ovšem jen velmi malá část z nich se zabývá ve větší míře souborem operety, potažmo muzikálem v něm inscenovaném. Navíc samostatný soubor operety se oficiálně ustanovil až v poválečném období a fungoval jen do roku 1993, kdy došlo, stejně jako v jiných městských divadlech,² ke sloučení souboru opery a operety.

Z velkých encyklopedických svazků je MDO, konkrétněji souboru operety, největší pozornost věnována v publikaci *Česká divadla, encyklopedie divadelních souborů*,³ která se zabývá každým souborem olomouckého divadla zvlášť, a ve které se uvádějí jak důležité změny v souboru, tak příklady inscenovaných kusů, včetně muzikálů, i s roky premiér.

Výraznější část textu zaměřená na operetu a muzikál lze nalézt například v knize *Moravské divadlo Olomouc 1920–2000*,⁴ ve které je celá kapitola zabývající se s touto problematikou. Autoři v souvislém textu stručně popisují dějiny operetního souboru, zaměřují se na určitá období, u kterých vždy zmíní kromě tehdejšího šéfa souboru také hlavní sólisty, dirigenty atd. V textu jsou zmíněny důležité inscenace a na konci kapitoly je souhrn programu dle sezóny.

Při soupisu programu je také velmi nápomocná kniha doc. PhDr. Jiřího Štefanidese *Kalendárium dějin divadla v Olomouci*.⁵ V této knize je uveden seznam všech inscenací hraných na prknech Moravského divadla, vždy sezónu po sezóně. Téměř vždy je také uvedeno jméno režiséra inscenace, popřípadě zvláštnost související s daným představením.

Kapitolu o operetě a muzikálu obsahuje kniha *Hudba v Olomouci 1945–2013*.⁶ Tato kapitola je velmi přehledná, doplněná fotografiemi jak důležitých osob, které text zmiňuje, tak přímo záznamy z inscenací, o kterých se píše. Dále uvádí velmi užitečnou tabulku všech šéfů operetního souboru i s datací jejich působení na tomto postu.

² V porevolučním období docházelo k sloučení operních a operetních souborů, nebo k úplnému zrušení operetních převážně kvůli úsporným opatřením.

³ STÝSKAL, Jiří, Tatjana LAZORČÁKOVÁ, Josef HERMAN a Jana HOLEŇOVÁ. Moravské divadlo (heslo). In: *Česká divadla. Encyklopedie divadelních souborů*. Editor Eva Šormová. Praha: Divadelní ústav 2000, s. 301–313.

⁴ DRLÍK, Vojen, Tatjana LAZORČÁKOVÁ, Karel STEINMETZ, Jiří STÝSKAL, Jana HOLEŇOVÁ, Ivan ŠIMÁČEK a Adolf JANKOVSKÝ. *Moravské divadlo Olomouc 1920–2000: almanach*. Editor Karel STEINMETZ. Olomouc: Moravské divadlo Olomouc, 2000.

⁵ ŠTEFANIDES, Jiří. *Kalendárium dějin divadla v Olomouci: (od roku 1479)*. Praha: Pražská scéna, 2007.

⁶ VIČAR, Jan a kolektiv. *Hudba v Olomouci 1945–2013*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014.

Obdobnou publikací jsou také *Dějiny Olomouce*,⁷ pro účely této práce přesněji její druhý svazek. Tato kniha popisuje dění kolem souboru, zasazené do dobového kontextu jak kulturních, tak společenských či politických událostí Olomouce.

Dále časopis *Musicologica Olomucensia*,⁸ přesněji osmé vydání z roku 2006, ve kterém se opět nachází kalendárium sezón Moravského divadla, ovšem zde konkrétně jen operního a operetního souboru⁹, je pro toto bádání velmi důležité, jedná se totiž nejspíše o nejkonkrétnější údaje, které byly vydány. Uvádí vždy jak rok, tak i datum premiéry inscenace, jejího autora, režiséra, hlavní herecké obsazení a většinou také výpravu.

Velmi nápomocná je magisterská práce Aleny Hořínkové *Stanislav Regal a jeho význam pro operetní soubor Moravského divadla v Olomouci*,¹⁰ která pojednává nejen o životě, ale především o režijní, dramaturgické a herecké práci tohoto umělce. V této publikaci jsou nejen zmíněna všechna díla, na kterých se Regal podílel, ať už jako režisér nebo dramaturg, jsou zde také konkrétněji popsány některé jeho inscenace, včetně těch muzikálových. Autorka text ovšem zmiňuje pouze některá jeho představení, nezabývá se souvisle všemi představeními.

Dalšími důležitými prameny pro toto bádání jsou samozřejmě časopisy *Hudební rozhledy* a *Divadelní listy*, konkrétně nejpřínosnější jsou kritiky inscenací. Ovšem v těchto časopisech mnoho kritik muzikálů není. Více jich najdeme v novinách *Stráž lidu*, *Lidová demokracie*, *Nová svoboda*, *Práce* či *Svobodné slovo*.

Nejdůležitější materiály k této práci jsou uloženy v archivu Moravského divadla Olomouc (AMDO). Zde lze pracovat s každou inscenací zvlášť. Od sezóny 1969/1970, což je tedy zhruba v polovině zkoumané oblasti, zavedlo MDO třídění každé inscenace do zvláštní složky. V této složce je pak k dispozici několik programů dané inscenace, mnoho fotek, ze kterých lze popsat kostýmy a dekorace, a navíc pro tuto práci klíčové recenze z celostátních i

⁷ BALATKOVÁ, Jitka, Josef BARTOŠ, Alena BUREŠOVÁ a kolektiv. *Dějiny Olomouce*. 2. svazek. Editor Jindřich SCHULZ. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009.

⁸ *Musicologica Olomucensia VIII*. Editor Jiří KOPECKÝ. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006.

⁹ HUDEC, Vladimír: Kalendárium opery a operety. In: *Musicologica Olomucensia VIII*. Editor Jiří KOPECKÝ. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. s. 153–232.

¹⁰ HOŘÍNKOVÁ, Alena. *Stanislav Regal a jeho význam pro operetní soubor Moravského divadla v Olomouci*. Olomouc, 2002. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Katedra muzikologie. Vedoucí práce Vladimír Hudec.

krajských periodik. V některých složkách je také k dispozici evidenční list, na kterém je uveden počet repríz i s daty konání, popřípadě i místem konání.

Do roku 1969 tedy nejsou inscenace evidované samostatně. Existují pouze složky s fotografiemi daného představení, ovšem zdaleka ne u každého. K dispozici jsou však ročenky sezóny, ve které jsou uloženy programy a složky recenzí celého roku. V těch je tedy v menším množství možné najít jak zprávy o jednotlivých inscenacích, tak například rozhovor se Stanislavem Regalem či úvahy, proč v daném období převládá v MDO muzikál nad operetou.

Stejně tak i v *Státním okresním archivu Olomouc*,¹¹ konkrétně v jeho Olomoucké pobočce, jsou uloženy archivní materiály MDO, konkrétně pak především korespondence zaměstnanců, programy k inscenacím, dále rozpočty, architektonické plány a mnoho dalšího.

¹¹ Státní okresní archiv Olomouc, M 5-88 (Moravské divadlo Olomouc).

Definice pojmu muzikál

Termín muzikál pochází z anglického „*musical*“ nebo „*musical play*“ a důvodem odvození termínu z anglického jazyka je fakt, že muzikál vznikl v USA, kde má stále svá největší centra na newyorské *Broadwayi* a ve Velké Británii v londýnském West Endu.

„Muzikál je současná vývojová podoba mluveného, zpívaného a tančeného divadla, jehož minulou vývojovou fází lze vidět v operetě.“ Takto definuje termín „muzikál“ *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby*.¹²

Muzikál je tedy divadelní (potažmo i filmový) žánr, který synteticky spojuje divadelní text, s hudbou a tancem, kdy žádná z těchto složek není nadřazena jiné.¹³ Pro muzikál je tedy důležitá schopnost orientovat se jak v činohře, tak v tanci i hudbě. To samé platí pro herce, kterému nestačí umět zpívat či hrát, ale musí dokázat skloubit všechny tři složky (herectví, zpěv a tanec), a to velmi často najednou. Jedná se tedy o druh tzv. trilingvního divadla.¹⁴

K předchůdci muzikálu nejčastěji řadíme operetu. Mezi těmito dvěma žánry je však několik velkých rozdílů. Zopakujeme-li, že muzikál je syntézou tří složek, které jsou pro celistvost inscenace stejně důležité, a každý obsazený herec musí být schopný ovládat jak zpěv, tak herectví a tanec, v operetě jsou většinou předem dané páry, z nichž první milostný pár má doménu ve zpěvu, druhý pár, „parodující“ první, je činoherní komický a následný třetí pár se specializuje v tanci.¹⁵ Další diferencí těchto dvou žánrů je hudba. Hudební složka muzikálu se inspiruje v moderní nonartificiální hudbě (od jazzu, přes rock až k popové hudbě a rapu), na rozdíl od operet, ve kterých lze slyšet hudbu vážnou, v instrumentálních částech až téměř koncertního typu a ve vokálních částech jsou užívány operní techniky. Druhým velkým rozdílem je námět díla. Opereta má většinou jednoduchou komediální či sentimentální zápletku. Na druhé straně muzikál čerpá jak z děl komických, tak i tragických, děj je zpravidla složitější než u operety a charaktery postav jsou lépe vykresleny. Vojen Drlík v jednom ze svých fragmentů úvah o muzikálu nachází jeden z hlavních rozdílů mezi

¹² POLEDŇÁK, Ivan: Muzikál (heslo). In: *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby I*, část věcná. Editor Iša POPELKA. Praha: Supraphon, 1983. s. 286–288.

¹³ Existují i celozpívané, nebo celotaneční muzikály, ty se ovšem spíše blíží k jiným divadelním žánrům.

¹⁴ POLEDŇÁK, Ivan: Muzikál (heslo). In: *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby I*, část věcná. Editor Iša POPELKA. Praha: Supraphon, 1983. s. 286–288.

¹⁵ PAVLOVSKÝ, Petr: Opereta (heslo). In: *Základní pojmy divadla: teatrologický slovník*. Editor Petr PAVLOVSKÝ. Praha: Libri & Národní divadlo, 2004. s. 201.

muzikálem a operetou právě v jejich komičnosti: „Opereta je od svého zrodu spojena nejen se zábavou, ale přímo s humorem, veselím. Dodržet tento nepsaný požadavek nebylo samozřejmě vždy jednoduché a ne náhodou právě komiku pociťují mnozí novodobí režiséři jako cizí, rušivý prvek. Muzikál nemá v tomto směru žádná omezení.“¹⁶

Navíc hudba není jen vsuvkou do jinak slovem dané dějové linie, písně ji naopak posouvají dále, což je další rozdíl mezi muzikálem a podobnými žánry, možnými předchůdci muzikálu, jako je zpěvohra, revue, varieté či kabaret.¹⁷

Termínem zpěvohra byly nejdříve označovány opery, později i operety, dále byly k zpěvohrám řazeny české obdoby německých singspielů. Jedná se však převážně o pololidová hudebně dramatická díla, například hry se zpěvy, vzniklé na našem území, jejichž námětem jsou nejčastěji bajky a povídky z naší historie či satiry a komedie. Jedny z nejznámějších jsou Hanácké zpěvohry.¹⁸

Revue, ve smyslu divadelního žánru, je celovečerní představení skládající se ze zpěvů, tanců, ale i akrobatických čísel a komických výstupů. Velmi často jsou nesyžetová a cílem tohoto žánru je pobavení diváka. U nás je revue nejvíce spojováno s *Osvobozeným divadlem* Jiřího Voskovce a Jana Wericha (první revue inscenována touto dvojicí byla *Vest Pocket Revue* v roce 1927.)¹⁹

Pro varieté jsou typické komické výstupy a akrobatické kousky, oproti revue jsou zde méně začleněna hudební a taneční čísla a na tato čísla nejsou kladeny vyšší nároky. Varieté je soustředěno na co nejširší publikum a vychází z cirkusových čísel.²⁰

Kabaret je další z nesyžetových žánrů divadla, který se stejně jako revue či varieté skládá z výstupů a skečů, které nemají žádnou větší dějovou příbuznost. Na rozdíl od varieté mohou být některé výstupy vážnější, až tragické.

¹⁶ DRLÍK, Vojen: Muzikál. Fragmenty úvah. In: Hudební divadlo jako výzva. Praha: Národní divadlo, 2004. s. 63

¹⁷ LAMB, Andrew: Musical comedy (heslo). In: Sadie, Stanley (ed.). *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, Volume Twelve. 2nd ed. New York: Grove, 2001. s. 815–823.

¹⁸ PAVLOVSKÝ, Petr: Hanácká zpěvohra (heslo). In: *Základní pojmy divadla: teatrologický slovník*. Editor Petr PAVLOVSKÝ. Praha: Libri & Národní divadlo, 2004. s. 106

¹⁹ PAVLOVSKÝ, Petr: Revue (heslo). In: *Základní pojmy divadla: teatrologický slovník*. Editor Petr PAVLOVSKÝ. Praha: Libri & Národní divadlo, 2004. s. 237.

²⁰ PAVLOVSKÝ, Petr: Varieté (heslo). In: *Základní pojmy divadla: teatrologický slovník*. Editor Petr PAVLOVSKÝ. Praha: Libri & Národní divadlo, 2004. s. 279.

Soubor operety mezi léty 1945–1980

Již ve dvacátých letech minulého století se při operním souboru v čele s dirigentem Jurajem Viliamem Schöffereem začala formovat skupina sólistů, která byla hlavní inscenátorskou skupinou operetních inscenací. Jednalo se stále o členy operního souboru, se kterými je pojil prostor, orchestr i sbor. S postupem času se ke skupině přidali jak další sólisté, tak dirigenti a režiséři (dirigent Jaromír Žid či režisér Vladimír Nechyba). Soubor se osamostatnil až v poválečném období. Prvním šéfem operetního souboru se stal v roce 1946 režisér Vladimír Nechyba, který v této funkci setrval dva roky, na začátku sezóny 1947/1948 ho na postu vystřídal František Paul.²¹

První premiéra operetního souboru od znovuotevření divadla byla inscenace *Tulák* Rudolfa Piskáčka, která se uskutečnila v červnu roku 1945. Soubor se dále soustředil především na klasické operety, z nichž největší popularitě se dostalo inscenaci *Polská krev* Oskara Nedbala či inscenaci *Netopýr* od Richarda Strausse. Hrály se také nové operety,²² k nimž patřilo i dílo Borise Alexandrova *Svatba v Malinovce*.²³ Soubor hrál také hudební komedie, jako byla inscenace z dílny Oldřicha Nového *Šťěstí do domu*.²⁴

V roce 1949²⁵ nastoupil do funkce šéfa operety po Vladimíru Nechybovi František Paul. Ten za dobu svého šéfování uvedl například operu comique Louise-Aimmé Maillarta *Poustevníkův zvonek* nebo operetu *Divá Bára* českého skladatele Miloše Smatka. Snažil se dodržet vrcholící tendence socialistického realismu uvádět sovětské hry, ale zároveň stále dbát na to, aby inscenace byly pro publikum lákavé. „Následující sezony Paulova šéfování naznačují snahu na jedné straně vyhovět dobovým estetickým a politickým požadavkům, na druhé straně koncipovat každoroční premiérovou nabídku zajímavě a přitažlivě.“²⁶

Díky tomu byl 11. 2. 1950 uveden první muzikál na jevišti olomouckého divadla. Tímto muzikálem byl *Divotvorný hrnec*. I přesto, že inscenátoři měli obavy, zda nezanechá muzikál a

²¹ ONDREJKOVÁ, Alice: Opereta a muzikál. In: *Hudba v Olomouci 1945-2013*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. s. 50.

²² Tvorba nových operet v poválečném období se nešla v příliš populárním duchu. Jednalo se totiž většinou o díla staro-nová, kdy autor seškrtnal a přetvořil staré dílo a vydával je za nové, anebo díla ne příliš zdařilá.

²³ Jednalo se o první operetu sovětského autora, která byla vydána na našem území.

²⁴ HAJDU, Filip a Karel STEINMETZ. Hudební kultura – Opera, opereta a balet. In: *Dějiny Olomouce*. 2. svazek. Editor Jindřich SCHULZ. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. s. 356.

²⁵ Některé bibliografie uvádějí také rok 1948.

²⁶ DRLÍK, Vojen: Opereta, hudební komedie, Muzikál. In: *Moravské divadlo Olomouc 1920-2000: almanach*. Editor Karel STEINMETZ. Olomouc: Moravské divadlo Olomouc, 2000. s. 152.

jeho poselství v divácích jisté rozpaky,²⁷ nakonec ale inscenaci uvedli, a to především kvůli hlavní myšlence díla: lidé spolu dokáží žít v harmonii, nehledě na to, odkud pochází a kým jsou.²⁸ Po tomto představení se soubor vrátil k inscenování klasických operet Johanna Strausse, Rudolfa Piskáčka či Jacquese Offenbacha. Soubor hrál také komedie a revue jako *Nebe na zemi* (1953), původní inscenace Osvobozeného divadla autorů Jana Wericha a Jiřího Voskovce, dále například *Slepice a kostelník* (1951) Josefa Sedláře. Dále uváděl nová díla sovětských autorů jako např. operetu *Trembita* (1952) Rusa Jurije Sergejeviče Miljutina anebo československou premiéru inscenace *Volný vítr* (1951) Izáka Dunajevského.²⁹

Jedním z přelomových roků souboru operety je bezesporu rok 1954. Tehdy do divadla na uvolněnou funkci uměleckého šéfa přišel Stanislav Regal, který na místě vydržel dvacet pět let. Již v druhé polovině padesátých let dbal Regal, který mimo režii a řízení souboru z velké části vytvářel dramaturgii společně s Vojtěchem Kabeláčem, poté s Jiřím Flíčkem a následně s Václavem Renčem, na to, aby v zastoupení premiér v každé sezóně byl rozmanitý výběr jak klasických operet, tak hudebních komedií, revue a od šedesátých let také muzikálů.³⁰

Do konce padesátých let tak soubor pravidelně uváděl pět premiér (v sezóně 1954/1955 jich bylo šest a v sezóně 1957/1958 jich bylo sedm), z nichž Regal minimálně čtyři také režíroval. Během těchto šesti let kromě Regala režírovali Vlastimil Kabeláč (například spolurežíroval revue *Těžká Barbora* 1956), E. F. Vokálek (hra Franze von Suppé *Fatinica* 1958), Karel Konstantin (*Mlynářka z Granady* 1959 Juliuse Kalaše) a Vladimír Černý (opereta Jacquese Offenbacha *Madame Favart* 1956). V daném čase se spolupodíleli na inscenacích dirigenti Josef Sedlář, Adolf Vozka a Karel Moor.³¹

V roce 1960 slavil soubor své čtyřicáté narozeniny, a proto bylo od začátku roku do konce sezóny uvedeno 5 inscenací k oslavám. „Operetní soubor připravil k oslavě svých čtyřicátin přehlídku pěti nejnovějších inscenací – Tylovu a Škroupovu *Fidlovačku* (premiéra

²⁷ V programu inscenace je napsaná přímá obava z vystupování afroameričanů.

²⁸ Z programu k inscenaci *Divotvorný hrnec* 1950.

²⁹ Kompletní seznam inscenací operetního souboru viz příloha

³⁰ HOŘÍNKOVÁ, Alena. *Stanislav Regal a jeho význam pro operetní soubor Moravského divadla v Olomouci*. Olomouc, 2002. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Katedra muzikologie. Vedoucí práce Vladimír Hudec. s. 55–59.

³¹ Tamtéž.

30. 04. 1960), Dunajevského *Bílý akát* (premiéra 16. 01. 1960), Kalašovu *Mlynářku z Granady* (premiéra 24. 05. 1959), komedii *Na shledanou v sobotu* Urszuly Wendlerové (premiéra 20. 03. 1960) a Stehlíkovu „muzikantskou veselohru se zpěvy“ *Hej, pane kapelníku* (premiéra 13. 03. 1960).“³²

V šedesátých letech byl pro soubor operety příznačný muzikál. Stanislav Regal jako jeden z mála uměleckých vedoucích v zemi prosadil tento žánr, který se od prvního uvedení muzikálu *Bleší trh* těšil velké oblibě. Tato práce muzikálu věnuje celou kapitolu, a proto se v tomto přehledu muzikálem zabývat příliš nebudeme, je ovšem třeba podotknout, že právě díky muzikálu šla od začátku šedesátých let trochu stranou klasická opereta. Soubor inscenoval opět pravidelně minimálně pět premiér, z nichž Stanislav Regal s výjimkou sezón 1962/1963 a 1969/1970 vždy také minimálně čtyři sám režíroval, a to až do roku 1973, kdy začali více režírovat jak hostující režiséři, tak dirigent a režisér František Preisler ml. Dramaturgickým plánem bylo uvádět každou sezónu vždy operetu klasickou i lidovou, dále muzikál, moderní novou hru a komedii se zpěvy.³³

Za dobu působení Stanislava Regala coby uměleckého vedoucího souboru operety se hrály klasické operety, například od Oskara Nedbala *Krásná Saskia* (1955) *Polská krev* (1958, 1973) a *Vinobraní* (1980), hry Johanna Strausse *Noc v Benátkách* (1954, 1977), *Tisíc a jedna noc* (1956, 1974), *Netopýr* (1962), *Krajkový šátek* (1967) či *Cikánský baron* (1969).³⁴

Dále se hrály lidové hry a zpěvohry jako dílo Josefa Kajetána Tyla a Františka Škroupa *Fidlovačka* (1960), nebo *Paní Marjánka, matka pluku* (1958, 1974) stejného spisovatele. Dalším příkladem je dílo českého autora Jana Havláka *František Kmoch, český hudebník* (1977) nebo Paula Burkharda *Ohňostroj*.³⁵

³² ŠTEFANIDES, Jiří (a kol.). *Kalendárium dějin divadla v Olomouci*. Praha: Pražská scéna, 2008. s. 164

³³ HOŘÍNKOVÁ, Alena. *Stanislav Regal a jeho význam pro operetní soubor Moravského divadla v Olomouci*. Olomouc, 2002. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Katedra muzikologie. Vedoucí práce Vladimír Hudec. s. 55–59.

³⁴ HOŘÍNKOVÁ, Alena. *Stanislav Regal a jeho význam pro operetní soubor Moravského divadla v Olomouci*. Olomouc, 2002. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Katedra muzikologie. Vedoucí práce Vladimír Hudec. s. 36.

³⁵ HUDEC, Vladimír: *Kalendárium opery a operety*. In: *Musicologica Olomucensia VIII*. Editor Jiří KOPECKÝ. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. s. 153–215.

Operetní soubor také často inscenoval revue, a to především z dílny Osvobozeného divadla autorů Jiřího Voskovce a Jana Wericha. Od roku 1954 do roku 1981 byly uvedeny hry *Těžká Barbora* (1956 a 1969), *Osel a stín* (1959), *Kat a blázen* (1962) a *Caesar* (1964). Dále soubor inscenoval revue *Limonádový Joe* (1963) autorů Jiřího Brdečky, Jana Rychlíka a Vlastimila Haly.

Další významnou složkou inscenací olomoucké operety byly velmi oblíbené hudební komedie. Z tohoto žánru byly kupříkladu uvedeny hra Paula Burkharda *Ohňostroj* (1964 a 1979), *Host z Paříže* Lászla Tabiho (1958), *Gejša* Sidneyho Jonese (1977) anebo hra Vladimíra Brázdy *Ztřeštěné námluvy* (1973).³⁶

Stejně jako v jiných souborech divadla bylo nutné také uvádět hry sovětských autorů a snaha představovat originální československé hry. S tím byl ovšem, obzvláště v operetě, velký problém, jelikož chyběli autoři takových děl. „Skladatele máme, a šikovné, i schopné dramatiky. Ale ti se libretům pro naše účely vyhýbají. Někteří z prestižních důvodů, jiní z malé hmotné zainteresovanosti. A zahraniční tvorba stojí devizy³⁷.“³⁸ Nebylo to ovšem tak, že v momentě, kdy se nějaká nová hra objevila, soubor po ní sáhl nehledě na to, jaké má kvality. Regal sám mnoho nabídek vždy velmi slušně odmítl, a to i opakovaně.³⁹

Stanislav Regal působil na místě šéfa operety do konce sezóny 1978/1979, do roku 1988 však nadále s divadlem spolupracoval coby hostující režisér. Na jeho místo poté nastoupil František Preisler ml., který tu setrval dva roky, tj. do roku 1981, a poté byl angažován do opery v Brně.⁴⁰

³⁶ HUDEC, Vladimír: Kalendárium opery a operety. In: *Musicologica Olomucensia VIII*. Editor Jiří KOPECKÝ. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. s. 153–215.

³⁷ Pokud chtělo jakékoliv divadlo hrát zahraniční hru, muselo se spojit s agenturou, která následně kontaktovala zahraniční agentury. Výhodné to bylo v případě, kdy více divadel chtělo hrát v daném období stejnou inscenaci. V tom případě se poté poplatky za autorská práva rozdělila mezi všechny tyto divadla rovným dílem.

³⁸ J EDLÍČKA, Jaromír. Rozhovor se Stanislavem Regalem. *Stráž lidu*. Olomouc. 19. 9. 1966.

³⁹ Dle pracovní korespondence Stanislava Regala uložené ve *Státním okresním archivu Olomouc*.

⁴⁰ DRLÍK, Vojen. Opereta, hudební komedie, muzikál. In: *Moravské divadlo Olomouc 1920-2000: almanach*. Editor Karel STEINMETZ. Olomouc: Moravské divadlo Olomouc, 2000. s. 62.

Divadlo v Hodolanech

Hodolanské divadlo, dříve Lidový dům, byl pro divadelní účely přestavěn v letech 1941–1942. Hlavní budova divadla byla po rekonstrukci⁴¹ využívána německým souborem, proto se pro český soubor hledaly nové prostory. Přestavbou prostoru v Hodolanech byl pověřen architekt a projektant Lubomír Šlapeta. Toto místo bylo českým souborem využíváno jen do roku 1944, kdy bylo divadlo v Hodolanech uzavřeno.^{42 43}

V roce 1947 prošly prostory Hodolanského divadla rozsáhlou rekonstrukcí: „Bylo vybudováno bočné jeviště, baletní sál, (tento prostor – samostatná lehká budova – se v příštích časech používala jako zkušebna orchestru), byly zařízeny šatny pro herce a hudebníky. Uvnitř, díky zkrácení předšatnového prostoru, byla vestavena místnost šéfa souboru.“⁴⁴

Budova bylo otevřena 28. srpna 1947⁴⁵ a 7. května následujícího roku byla uvedena první inscenace v Hodolanském divadle, oficiální druhé scéně olomouckého divadla, která sloužila primárně účelům souboru operety.

Prostor ovšem nebyl ve své tehdejší podobě využíván příliš dlouho, jelikož 23. listopadu 1953 budova vyhořela.⁴⁶ Následovala tedy další rekonstrukce⁴⁷, která trvala až do roku 1957. V tomto období bylo využíváno k inscenování představení sálu Slovanského domu. Po znovuotevření divadla 29. března byla budova přejmenována na Nové hudební divadlo (do té doby pouze Hudební divadlo).⁴⁸

⁴¹ Rekonstrukce proběhla v roce 1941.

⁴² O uzavření divadla rozhodla říšská správa, zaměstnancům divadla byla přidělena jiná práce.

⁴³ KOŽUŠNÍK, Václav. *Historie budov olomouckého divadla*. Olomouc: Dana, 2010. str. 63.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ *Olomoucké divadlo v desetiletí 1945-1955*. Editor Vojtěch KABELÁČ, editor Svetozar VÍTEK, editor Iša KREJČÍ, editor Stanislav KŘUPKA, editor Stanislav REGAL. Olomouc: Krajské oblastní divadlo, 1957. s. 14.

⁴⁶ Na vině bylo vadné elektrické vedení.

⁴⁷ Město zvažovalo i možnost strhnutí budovy a postavení nového divadla, které by splňovalo lépe bezpečnostní předpisy, ovšem z plánů sešlo, patrně kvůli velké finanční nákladnosti takového projektu.

⁴⁸ KOŽUŠNÍK, Václav. *Historie budov olomouckého divadla*. Olomouc: Dana, 2010. str. 64.

Divadelní budova po své renovaci fungovala více než třicet let (v osmdesátých letech k prostoru přibýly mobilní buňky pro jevištní techniky a zvukaře). Divadlo bylo z technických důvodů zavřeno v roce 1992 v souvislosti se spojením operního a operetního souboru.⁴⁹

V roce 1996 divadlo rozhodlo, že prostor bude fungovat jako tzv. stálá scéna bez konkrétního uměleckého souboru. Statutární město Olomouc o rok později uvolnilo dotace na rekonstrukci budovy, téhož roku však byly opravy zastaveny.⁵⁰

Divadlo v Hodolanech bylo mezi lety 2000–2006 využíváno nejprve experimentální scénou Moravského divadla „Hořící žirafy“, poté divadlem Tramtárie a Tramtárie II. V roce 2006 přestal být prostor využíván jako divadelní scéna, místo toho budovu divadlo využívalo jako sklad a provizorní prostor pro to, co bylo potřeba.⁵¹ V červnu roku 2013 město schválilo prodej budovy a pozemku bývalého divadla a v témže roce byla budova zbourána.

Vedení a členové souboru

Tato podkapitola je výčtem vedoucích souboru operety a členů souboru, kteří zde působili mezi lety 1945–1975.⁵²

Vedoucí souboru operety⁵³

1946–1952 Vladimír Nechyba

1952–1954 František Paul

1954–1979 Stanislav Regal

1979–1981 František Preisler ml.

1981–1990 Vladimír Rampula

1990 Pavel Dostál

⁴⁹ KOŽUŠNÍK, Václav. *Historie budov olomouckého divadla*. Olomouc: Dana, 2010. str. 64.

⁵⁰ Důvodem byly rozsáhlé záplavy v roce 1997, po kterých muselo město investovat veškeré volné prostředky k obnovení zasažených oblastí.

⁵¹ KOŽUŠNÍK, Václav. *Historie budov olomouckého divadla*. Olomouc: Dana, 2010. str. 65–66.

⁵² *Olomoucké divadlo v desetiletí 1945-1955*. Editor Vojtěch KABELÁČ, editor Svetozar VÍTEK, editor Iša KREJČÍ, editor Stanislav KŘUPKA, editor Stanislav REGAL. Olomouc: Krajské oblastní divadlo, 1957. s. 85–86.

CHARVÁTOVÁ, Z. a Marie BARTONÍČKOVÁ. *Divadlo Oldřicha Stibora v desetiletí 1955-1965*. Olomouc: Divadlo Oldřicha Stibora, 1965. s. 76.

JORDOVÁ, Anna a Ivan ŠIMÁČEK. *Státní divadlo Oldřicha Stibora v desetiletí 1965-1975*. Olomouc: Státní divadlo Oldřicha Stibora, 1975. s. 75.

⁵³ ONDREJKOVÁ, Alice: Opereta a muzikál. In: *Hudba v Olomouci 1945-2013*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. s. 50.

1990–1991 Vratislav Spilka

1991–1998 Martin Dubovic (od dubna 1991 společný šéf opery i operety)

Členové souboru

Dramaturgie: Kabeláč Vojtěch, Flíček Jiří, Renč Václav

Inspicienti: Dvořák Miroslav, Hrdý Bedřich

Nápověda: Zemanová Taťána, Holinka Bohumil, Jand'ourková Lída

Korepetitorka: Jarmila Cášková

Dirigenti: Vozka Adolf, Sedlář Josef, Karásek Jiří, Moor Karel, Jan Bedřich

Sbormistr: Sedlář Josef

Choreograf: Jiří Čada

Sólisté:

Bézová Jana	Jand'ourková Lidmila
Bíba Jiří	Ježíšek Miloš
Bourek Josef	Kleiblová Vlasta
Cásek Adolf	Konečná Libuše
Čada Jiří	Konečná Věra
Čepek Karel	Konečný Jiří
Červená Jana	Krasomil Ladislav
Červený František	Krejčí Anna
Dvorný Jan	Krupová Jitka
Falová Ludmila	Kubíček Václav
Florian Václav	Malík Lubor
Hájek Otakar	Novobilská Jarmila
Hajerová Vladimíra	Pavlis Otakar
Horová Milada	Piechula Zdeněk
Jahoda Antonín	Růžička Pavel
Janda Miloslav	Staňková-Holubová Alexandra

Strnadová Marie
Svoboda Arnošt
Šachlová Jarmila
Šottová Josefína
Veselý Adolf

Orchestr:

Adamec Jaroslav
Baran František
Bareš Ivo
Čech Rudolf
Čuka Valter
Erat Alfred
Eratová Marie
Folprecht Miroslav
Gabriel Josef
Gabriel Josef
Gutterová Marie
Habrda Leopold
Holub Josef
Chrobák Oldřich
Janda Adolf
Januš František
Jelínek Miloslav
Justa František
Kabzan Petr
Kašpar Miroslav

Vojtěchovský Jaroslav
Wagnerová Táňa
Ziegelheim Oldřich
Žid Josef
Kohoutek Josef
Koláček Josef
Konečný Bohumil
Konečný František
Kotys Miloslav
Krejčí Jan
Langer Zdeněk
Malaska Zdeněk
Mucha Zdeněk
Nakládal Jaroslav
Panáček Zdeněk
Pavelka Jiří
Persy Otto
Pícha Petr
Píchová Marta
Rek František
Řihošková Alena
Slabihoud Václav
Smolka Milan
Spáčil František

Steiner František

Striegel Miloš

Šafránek Josef

Šafránková Marie

Šindelář Václav

Šiška Jaroslav

Špířík František

Operetní sbor:

Doležal Ondřej

Handlová Vlasta

Hrdý Bedřich

Janáčková Magdalena

Jand'ourková Ludmila

Jonáková Ludmila

Kleiblová Vlasta

Klimeš Ivan

Kolářová Jarmila

Konečná Libuše

Konečný Jiří

Krebsová Eva

Krejčí Anna

Krejčí Miroslav

Kujalová Marie

Malíková Alena

Veselý František

Voborník Rudolf

Vojtř Václav

Vozka Antonín

Vrubel Zdeněk

Záruba František

Žáček Jan

Pospíšil Josef

Přikryl Oldřich

Ryšlink Pavel

Skalová Dobroslava

Studeníková Marie

Svobodová Iva

Šefčíková Květuše

Tihelka Rudolf

Tihelková Ljuba

Ťuková Emílie

Veselá Štěpánka

Veselý Adolf

Vojtěchovský Jaroslav

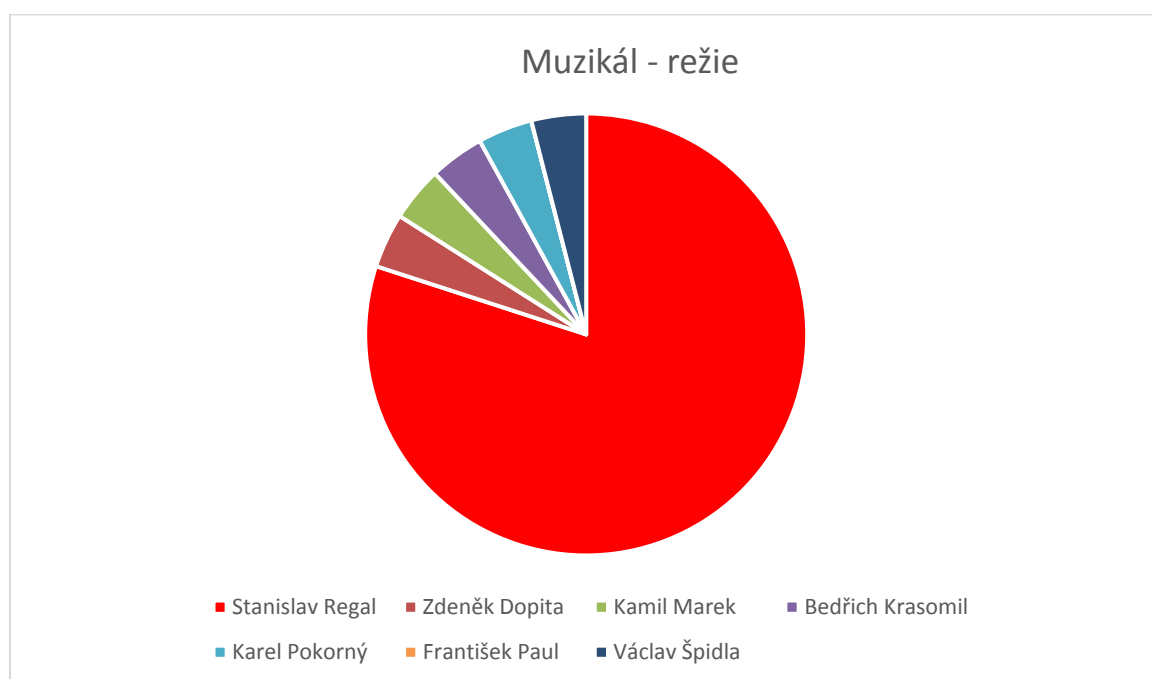
Ziegelheim Oldřich

Žid

Josef

Inscenační tým

Během třiceti let se v souboru vystřídal mnoho odborníků, kteří, ať už jako režiséři, dirigenti či třeba kostyméři, byli součástí inscenačního týmu, který vytvářel muzikály. Především tedy kostýmních výtvarníků a scénografů se podílelo víc než například režisérů.⁵⁴ V této kapitole si krátce představíme ty nejvíc zapojené z nich. K představení ostatních pomohou, kromě uvedeného seznamu všech inscenačních týmů, grafy jednotlivých divadelních složek.

V procentech 80% inscenací vytvořil Stanislav Regal, ostatní režiséři se shodně podíleli na vytvoření jednoho muzikálu, což jsou v konečném součtu 4%.

Stanislav Regal

Herec, režisér a umělecký vedoucí Stanislav Regal se narodil 6. 11. 1916 v Praze. Vyučil se malířem písma, ale již ve studijních letech ho to více táhlo k divadlu. Ve dvaceti se přidal ke kočovné společnosti Karla Rodena, kde působil rok, a poté přijal angažmá do kamenného divadla v Českých Budějovicích do souboru operety. Hudebnímu divadlu zůstal věrný až do konce života. V Budějovicích strávil rok, poté odjel do Kladna. Zde poprvé zkusil režii. Po pěti letech se z Kladna přestěhoval nejprve do Opavy a pak do Brna, kam již odcházel za nabídkou uměleckého šéfa operety. Před svým „zakotvením“ v Olomouci se

⁵⁴ Z pochopitelných důvodů, že Stanislav Regal většinu her režíroval sám.

vrátil na čas ještě do Opavy. Jak již bylo řečeno, v Olomouci byl od roku 1954 do roku 1981 (jako hostující režisér do roku 1988).⁵⁵

Jmenovat inscenace režírované Regalem není na tomto místě potřeba, jelikož většina z výše uvedených, a i v další kapitole popsaných děl, byla vytvořena tímto režisérem (jednalo se o běžnou praxi ve všech větších divadlech té doby). Pro orientaci ze 145 inscenací, které byly hrány během Regalova působení, z nich on sám režíroval 102.⁵⁶

Jako režisér byl Regal velmi přísný. Nikdy mu nestačilo něco průměrného, snažil se z každého získat maximální výsledky. „Když bylo potřeba, věnoval se jim do úmoru i ve svém volném čase, protože herec u něj musel vědět také o čem mluví, musel se naučit chodit po jevišti, poslouchat a vnímat, co říkají jeho herečtí kolegové, a pohotově reagovat, přirozeně a opravdově.“⁵⁷

Inscenacím dokázal dát správný spád a rytmus, za což byly jeho hry kritikou často chváleny. Když něčemu z inscenace nerozuměl, nechal si poradit. Často zval ty nejlepší hostující inscenátory, a to jak režiséry, tak výtvarníky a choreografy, jejichž práci si sám mohl předtím prohlédnout. Velkým plusem jeho práce byla schopnost vcítit se do každé postavy a dostat z ní i ze hry to nejlepší, i když to často znamenalo nemalé škrty a úpravy originálu.⁵⁸

Jak bylo již zmíněno, Stanislav Regal nebyl jenom režisér, ale byl i herec. Od mladokomika, kterého ztvárňoval ve dřívějších angažmá, v olomouckém divadle hrál již charakterní role, například Dr. Henry Higginse v *My fair lady* či Zorbu ve stejnojmenné inscenaci. Regal byl schopen zaskočit za nemocného herce třeba jen po dni příprav.⁵⁹

Jméno Stanislava Regala je nedomyšlitelně spjato se souborem operety, ovšem zcela určitě to platí i naopak.

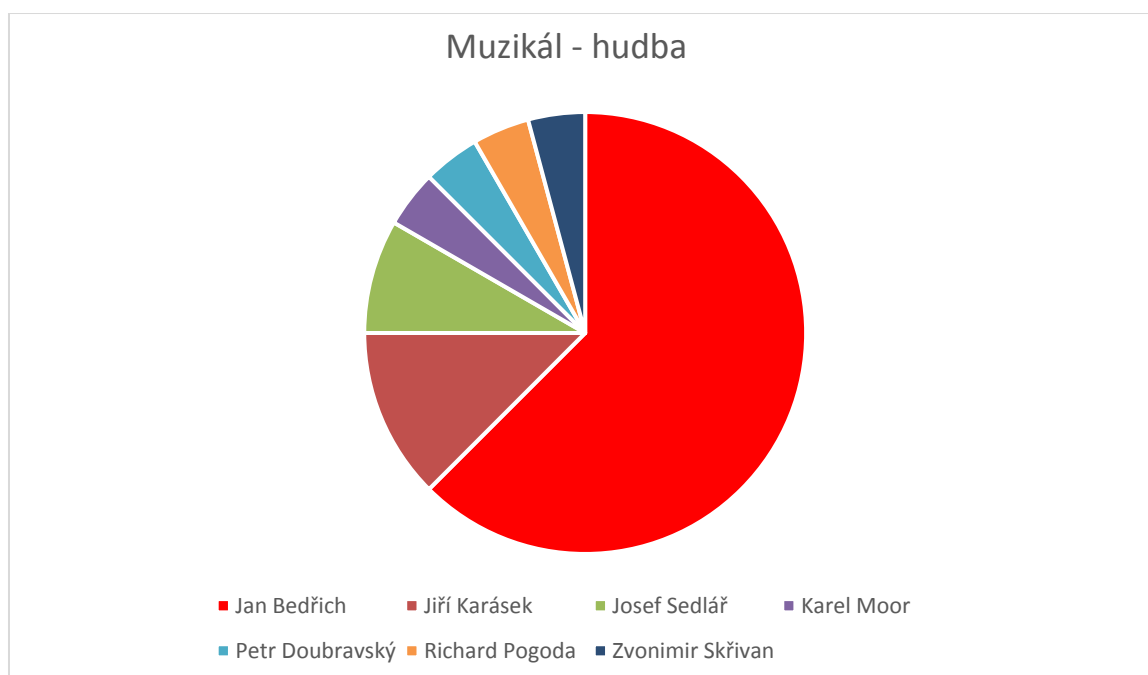
⁵⁵ JEDLIČKA, Jaromír. Rozhovor se Stanislavem Regalem. *Stráž lidu*. Olomouc. 19. 09. 1966.

⁵⁶ Informace získaná z kompletního dramaturgického plánu souboru operety Archivu Moravského divadla.

⁵⁷ HOŘÍNKOVÁ, Alena. Stanislav Regal a jeho význam pro operetní soubor Moravského divadla v Olomouci. Olomouc, 2002. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Katedra muzikologie. Vedoucí práce Vladimír Hudec. s. 28.

⁵⁸ Tamtéž.

⁵⁹ Tamtéž.

Jan Bedřich se podílel na inscenování 63% muzikálů uvedených v daném období. Pomyslného druhého místa dosáhl Jiří Karásek, který participoval na třech muzikálech (tj. 13%). Posledním, kdo mezi lety 1950–1980 dirigoval více než jeden muzikál, byl Josef Sedlář, který vedl orchestr ve dvou muzikálech, podílel se tedy na 8% z uvedených 24 inscenací.

Jan Bedřich

Skladatel, dirigent a také varhaník Jan Bedřich se narodil 16. 12. 1932 v Kralupech nad Vltavou. Zatímco studoval na gymnáziu v Žatci, navštěvoval hodiny profesora Saursteina, u kterého studoval hru na klavír. Ve studiích skladby dále pokračoval na Akademii múzických umění v Praze, mimo to stále působil v Žatci, kde se stal varhaníkem v místním kostele. Po absolvování AMU pracoval jako korektor v Českém hudebním fondu, a to do roku 1958, kdy přijal místo dirigenta a šéfa činoherního orchestru Východočeského divadla v Pardubicích. Do Olomouce přišel v roce 1966 a po dobu dvanácti let zde působil na pozici šéfdirigenta operetního souboru.⁶⁰

Kromě práce v divadelních souborech strávil Bedřich velkou část života komponováním. V olomouckém divadle složil hudbu k několika inscenacím (převážně

⁶⁰ ŠTĚDRŮŇ, Bohumír: Jan Bedřich (heslo). In: *Československý hudební slovník osob a institucí*. Svazek první, A-L. Editor Bohumír ŠTĚDRŮŇ, editor Zdenko NOVÁČEK, editor Gracian ČERNUŠÁK. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963. s. 69.

k muzikálům),⁶¹ pracoval také pro Národní divadlo v Praze, kde například spolupracoval s Otomarem Krejčou na *Strakonickém dudákovi* Josefa Kajetána Tyla, pro kterého zkomponoval hudební doprovod.⁶² Napsal také hudbu k několika filmům.

Jan Bedřich je také významným skladatelem vážné hudby. Mezi jeho díla patří klavírní skladby *Když rozkvetla příroda* (1951) nebo *Sonáta es-moll pro klavír* (1953), z komorní hudby například *Klavírní trio* (1950), *Sonáta pro violoncello klavír* (1958), *Miniatury* (1980) nebo *Dialogy pro tubu a klavír* (1992). Bedřich také zkomponoval 6 symfonií, suitu *Mládí* (1952), *Concertino pro hoboj a orchestr* (1958) či *Koncert pro klavír s orchestrem* (1986). V roce 1957 také složil balet *Král má nové šaty*. V mládí také napsal tři díla chrámová, a to *Ave Maria* (1950), *Mše D-dur* (1951) a *Vánoční mši na lidové motivy* (1952). Do seznamu jeho děl také patří vokální skladby, především pro sbory, například cykly písní *Obrázky Mikoláše Alše* (1951), *Námořník míru* (1953) a *Plamenný meč* (1969), dále variace *Kalendář* (1955), kantáta *Únor a růže* (1958) a requiem *Čas jasmínů* (1974).⁶³

„Skladatelská činnost byla pro něj celý život stěžejní. Jeho skladby prošly vývojem reflektujícím jeho profesní dráhu. Zpočátku byl ovlivněn jeho povoláním varhaníka, skládal chrámovou hudbu. Studia na AMU ho posunula více k soudobé světské hudbě (komorní, orchestrální i písňové) a jeho působení v divadelním orchestru ho přivedlo ke scénické tvorbě.“⁶⁴

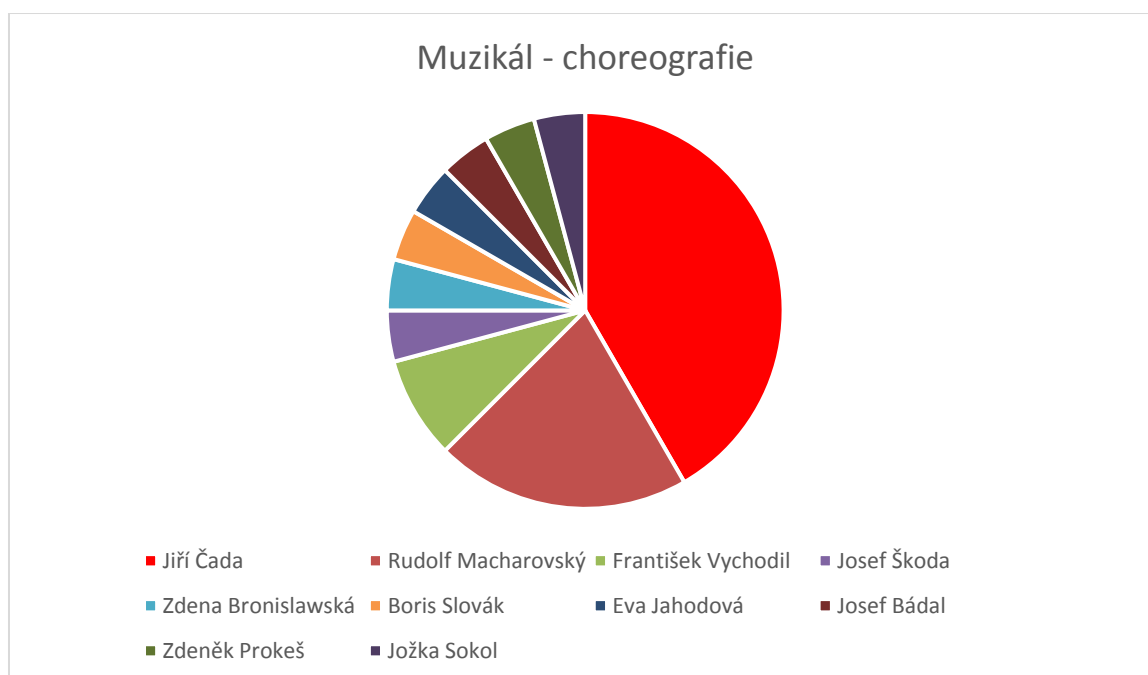
Za svoji kantátu *Únor a růže* získal první místo v soutěži Svazu pro československých skladatelů. Hudba k filmu *Stavba míru* se zase umístila na druhém místě na mezinárodním festivalu v Bukurešti v roce 1953. Jan Bedřich zemřel v Olomouci 14. 07. 1996

⁶¹ V kapitole Muzikál inscenovaný souborem operety.

⁶² ŠTĚDRŮŇ, Bohumír: Jan Bedřich (heslo). In: *Československý hudební slovník osob a institucí*. Svazek první, A-L. Editor Bohumír ŠTĚDRŮŇ, editor Zdenko NOVÁČEK, editor Gracian ČERNUŠÁK. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963. s. 69.

⁶³ Kolofíková, Klára. Jan Bedřich (heslo) in: *Český hudební slovník osob a institucí*. ceskyhudebnislovník.cz cit. 15. 06. 2018.

⁶⁴ Tamtéž.

Choreografie je již více rozmanitá než předchozí dvě složky, jelikož oproti jejich sedmi inscenátorům se na choreografii muzikálu v operetním souboru podílelo deset choreografů, z nichž nejvíce návrhů vytvořil Jiří Čada, který se podílel na 42 % muzikálů. Polovinu, tedy 21 % celkových choreografií vytvořil Rudolf Macharovský a 9 % František Vychodil.

Jiří Čada

Tanečník, herec, zpěvák a v neposlední řadě choreograf Jiří Čada se narodil 25. 12. 1929 v Olomouci. V Brně studoval taneční konzervatoř, kterou dostudoval v roce 1954 a zároveň chodil na hodiny zpěvu. Po ukončení studia se stal tanečníkem VUS v Bratislavě. Zde působil dva roky (1954–1956) a poté přešel do olomouckého divadla, kde působil až do roku 1991.⁶⁵

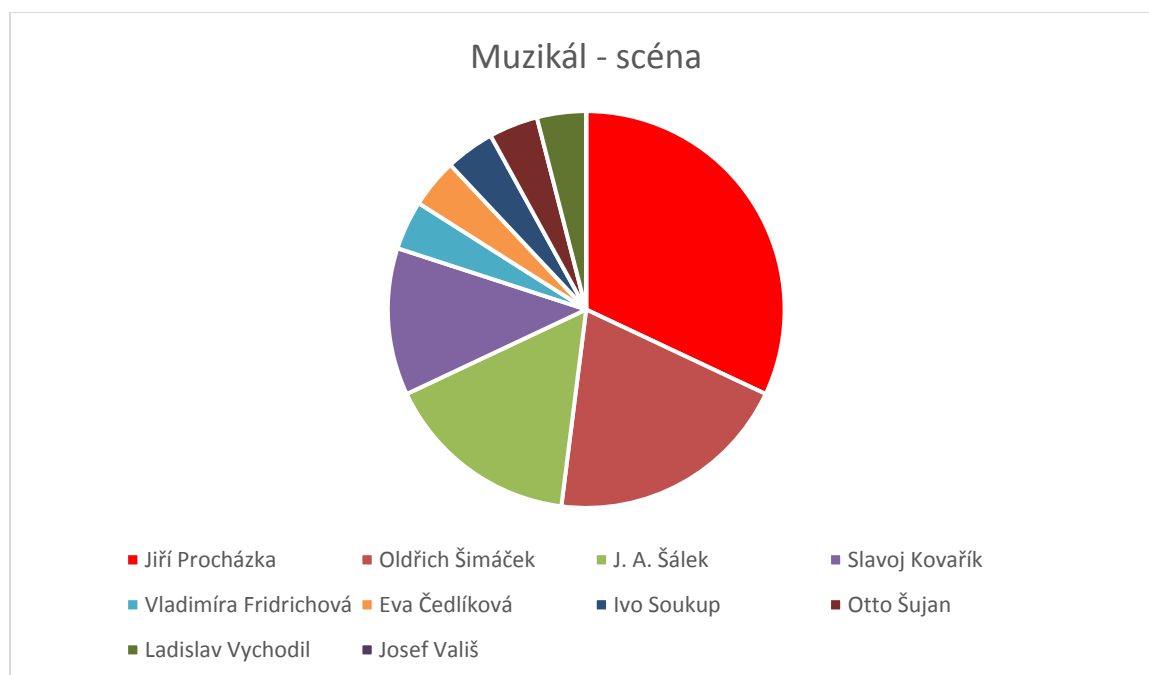
Jako člen divadla působil nejdříve v baletním souboru, od roku 1963 působil jako sólista operety. Čada byl v souboru nejdříve zaměstnán jen jako herec, který svou taneční a pěveckou přípravou splňoval podmínky pro výběr operetního a muzikálového herectví. Z muzikálů hrál v inscenacích *Když je v Římě neděle*, *My fair lady* nebo *Ošklivá Elza*. Z operet

⁶⁵ HOLEŇOVÁ, Jana a kolektiv: Jiří Čada (heslo). In: *Český taneční slovník: tanec, balet, pantomima*. Editor Jana HOLEŇOVÁ. Praha: Divadelní ústav, 2001. s. 40.

hrál například v *Host z Paříže*, *Žebravý student* či *Rose Marie* a mnoha dalších. Stanislav Regal Čadu angažoval převážně do rolí mladých milovníků pro jeho lehkost pohybu a vtip.⁶⁶

S muzikálem *Na shledanou, Bettino* přišla také první Čadova příležitost k návrhu choreografie, kterých od roku 1964 vytvořil několik desítek. Díky svému profesnímu propojení byl schopný spojit nové taneční trendy nebo folklórní tance požadované pro konkrétní inscenaci s klasickým baletem. Navíc, pokud to inscenace vyžadovala, vložil do taneční složky humor, který byl často klíčovým prvkem celého představení a jeden z důvodů divácké obliby.⁶⁷

Jiří Čada měl také velkou zálibu ve folklorních souborech. Již za studií byl člen folklorního souboru Marie Úlehlové. V Olomouci by vedoucím a choreografem souboru Elán a choreografem souboru Haná ve Velké Bystřici. V roce 2016 obdržel cenu za Osobnost roku v oblasti kultury.

Scénografů, kteří se v průběhu let podíleli na tvorbě olomouckých muzikálů, bylo také deset, jako choreografů. Nejvyšší pozici zaujímá Jiří Procházka, vytvořil 32 % z celkového počtu muzikálů. Na dalších pozicích se umístil Oldřich Šimáček, vytvořil 20 %, a Josef. A. Šálek

⁶⁶ KOPECKÁ, Vendula. *Umělecký profil Jiřího Čady, sólisty operety a choreografa Moravského divadla v Olomouci*. 2008. Diplomové práce. Univerzita Palackého, Katedra hudební výchovy. Vedoucí práce Vladimír Kyas. s. 27.

⁶⁷ Informace získané z recenzí k muzikálovým inscenacím.

s 16 % z celkových 24 muzikálů. Posledním, kdo vytvořil více než jednu scénu pro inscenování tohoto žánru na olomouckém jevišti byl Slavoj Kovařík, který navrhl 3 inscenace, podílel se tedy 12 % na celkovém počtu uvedených muzikálů.

Jiří Procházka

Narodil se 3. května roku 1913 v Pardubicích. Odtud po střední škole odešel do Prahy, aby mohl studovat na Vysoké škole technické obor architekturu, kterou úspěšně zakončil jako inženýr architekt. Tomuto oboru se ale příliš dlouho nevěnoval, vrátil se zpátky do Pardubic, kde již dříve spolupracoval s ochotnickým spolkem a poté také s Východočeským divadlem v Pardubicích.⁶⁸

První angažmá coby šéfa výpravy dostal v roce 1942, když přijal nabídku pracovat v Městském divadle v Kladně. V tomto divadle vytvořil scénu například k inscenacím *Zdravý nemocný* od Moliéra, nebo hru Carla Goldoniho *Benátská Maškaráda*. Pracoval zde tři roky, než odešel na stejný post do Divadla F. X. Šaldy v Liberci. V tomto divadle působil patnáct let a za tu dobu spolupracoval na desítkách inscenací, převážně činoher a oper, kupříkladu hry Williama Shakespeara *Jak se vám líbí*, *Hamlet* nebo *Večer tříkrálový*, hry Antona Pavloviče Čechova *Tři sestry* či *Višňový sad*, ale scénu navrhl také k baletu *Romeo a Julie*, jehož autorem je Sergej Prokofjev.⁶⁹

V roce 1960 přijal angažmá v olomouckém Divadle Oldřicha Stibora, kde jako šéf výpravy pracoval až do odchodu do penze v roce 1985. Zde vytvářel scény z velké části hlavně pro operní inscenace, a to jak českých autorů, například *Káťa Kabánová* Leoše Janáčka nebo pro díla Bedřicha Smetany jako *Čertova stěna*, *Libuše* a *Prodaná nevěsta*. Pracoval také na inscenacích děl světových autorů, jako například *Don Giovanni* nebo *Figarova svatba* Wolfganga Amadea Mozarta nebo *Don Carlos* a *Falstaff* Giuseppe Verdiho.⁷⁰

Jeho inscenační styl coby scénografa byl silně ovlivněn jak českou, tak i světovou avantgardou. Oprostil se od „starých“ malovaných realistických kulis a mnohem více pracoval se světlem a prostorem. Velmi často využíval schodišť a výrazných kulis, aby se herec na jevišti musel více pohybovat, a snažil se funkčně prostor využít. K tomu mu velmi pomáhalo jeho bývalé zaměstnání a technická znalost oboru, proto dokázal prostor navrhnout velmi dobře stavebně. Také měl velký cit pro světlo a využití barev. „Jeho sklon

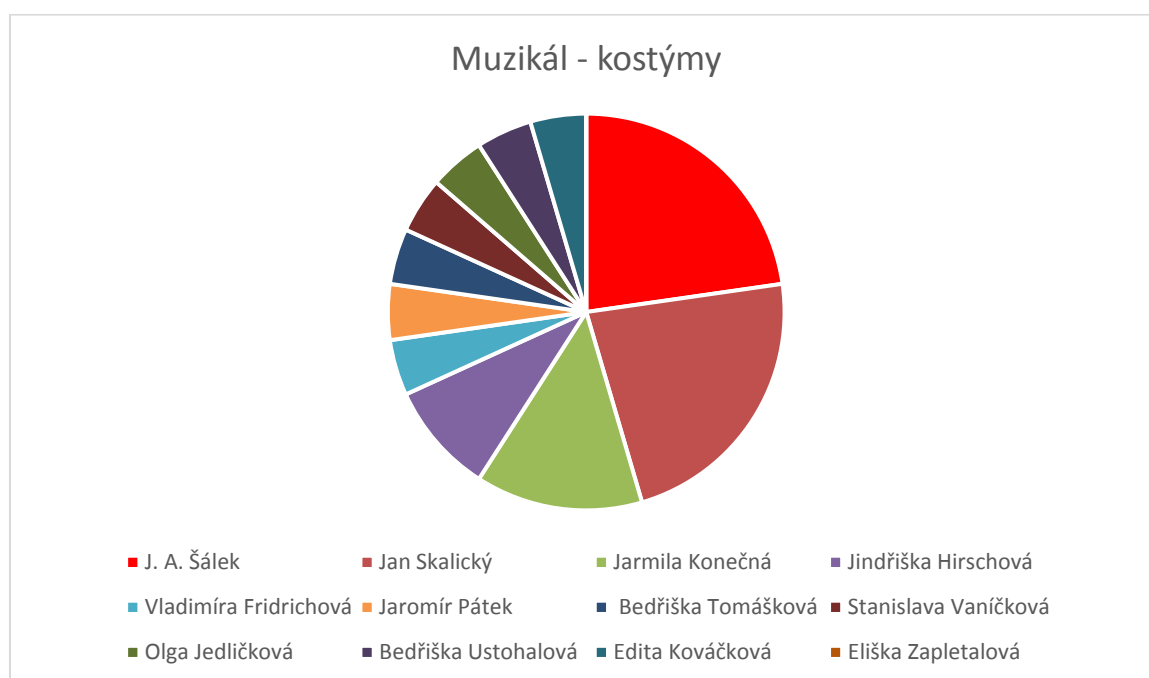
⁶⁸ Program k výstavě u příležitosti 70. narozenin ing. arch. Jiřího Procházky. Olomouc. 1983.

⁶⁹ Tamtéž.

⁷⁰ Tamtéž.

k monumentalitě, vyjadřované soustředěným architektonickým blokem, objektem, středovým prvkem vyrůstá z významově vymezené podlahy pro dramaticky nosné tituly a je pregnančně odlehčený v komediálních žánrech, s klasickým, uklidněným prostorem.“⁷¹

Jiří Procházka byl za dobu svého působení coby scénograf několikrát oceněn, například v roce 1963 získal státní vyznamenání Za vynikající práci, a několikrát působil jako hostující scénograf například v Plzni, Praze, Brně a také v zahraničí v Berlíně, Bayreuth v NSR či v Tartu v Estonsku. Navíc působil i jako televizní scénograf a výtvarník, pořádal výstavy a navrhoval interiérové vybavení.⁷² Zemřel 15. 04. 1989 v Ostravě.

Z uvedených divadelních složek se právě kostýmních výtvarníků vystřídalo na tvorbě olomouckého muzikálu nejvíce. Z celkových dvanácti kostymérů se čtyři z nich podíleli na návrhu kostýmů k více než jedné inscenaci. Josef A. Šálek a Jan Skalický se s 23,5 % rovnocenně podíleli na tvorbě kostýmů. V této práci je uveden medailonek Josefa A. Šálka, jelikož se nemalým dílem podílel i na vytvoření scén k daným inscenacím. Jarmila Konečná spolupracovala se souborem operety na tvorbě muzikálu u třech inscenací, má tedy 14 % podíl, a Jindřiška Hirschová se pak podílela na 9 % z celkového počtu muzikálů.

⁷¹ MAREŠOVÁ, Sylva. Čest a sláva!. In: *Program k výstavě u příležitosti 70. narozenin ing. arch. Jiřího Procházky*. Olomouc, 1983.

⁷² *Program k výstavě u příležitosti 70. narozenin ing. arch. Jiřího Procházky*. Olomouc. 1983.

Josef A. Šálek

Scénograf, architekt, kostymér a pedagog Josef A. Šálek se narodil 14. 09. 1911 ve Vídni. Absolvoval nejdříve stavební průmyslovou školu, poté uměleckoprůmyslovou školu obor architekt a následně Akademii výtvarných umění ve Vídni, kterou dokončil v roce 1935. Zde absolvoval divadelní semináře prof. Dr. Josefa Gregora (jeden z předních rakouských teatrologů).⁷³

I přes to, že J. A. Šálek byl velmi vyhledávaným umělcem a vícekrát spolupracoval s divadly v Opavě, Ostravě, Olomouci i Českých Budějovicích, jeho „domovinou“ bylo jeviště Národního divadla v Brně, pro které vytvořil více než 130 scén, především k operám a operetám (například *Carmen* v letech 1946, 1962, 1991; *Don Giovanni* 1956, 1969, 1983, 1991 či *Velbloud uchem jehly* v roce 1945 a 1946).⁷⁴

„Šálkova umělecká tvorba vychází z realismu a symbolismu. Tyto směry můžeme spatřovat celé jeho scénografické tvorbě. Jeho osobitý projev ve spolupráci s divadelními scénami lze vysvětlit typickou atmosférou dramatické ideje, kterou do inscenací vkládal.“⁷⁵

Architektura významně ovlivnila jeho vnímání prostoru a schopnost velmi funkčně a jednoduše „zaplnit“ jeviště. Stejně jako dříve zmiňovaný Jiří Procházka, i Šálek často využíval avantgardních znaků první divadelní reformy, využíval schodišť a jiných 3D prvků na jevišti. To se projevovalo i v návrzích kostýmů, které se nevyznačovaly přílišnou extravagancí, spíše dbal na jejich funkčnost a využití.⁷⁶

Josef A. Šálek byl velmi všestrannou osobností naší kultury. Navrhl několik divadelních budov, podle jeho návrhů byl postavený například kulturní dům v Kdousově. Také se účastnil soutěže na operní dům v Sydney v Austrálii. Byl také velmi zainteresován ve výtvarném umění, pořádal různé výstavy a zajímal se o interiérový design. Navíc od roku 1945 vyučoval na několika středních odborných školách v Brně a také na Janáčkově akademii múzických umění. Zemřel 28. 3. 1990 v Brně.

⁷³ OŽOVSKÁ, Jarmila, Eugenie DUFKOVÁ a Bořivoj SRBA. *Postavy brněnského jeviště (1884-1989): umělci Národního, Zemského a Státního divadla v Brně*. Díl 2. Brno: Státní divadlo, 1989, s. 481-487.

⁷⁴ GERICOVÁ, Michaela. Josef A. Šálek - architekt, scénograf, výtvarník a pedagog [online]. Brno, 2017 [cit. 2018-06-16]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/beyye0/>>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce PhDr. Dagmar Koudelková. s. 67.

⁷⁵ Tamtéž., s. 14.

⁷⁶ Informace získané z archivu Moravského divadla, dobových fotografií a recenzí.

Muzikál inscenovaný souborem operety 1950–1980

Sezona 1949/1950

Divotvorný hrnec

Prvním muzikálem, který byl inscenovaný na prknech olomouckého divadla, byl známý americký muzikál *Divotvorný hrnec*, jehož premiéra se uskutečnila 11. 2. 1950. Tuto hru napsali skladatel Burton Lane spolu s libretisty Edgardem Yipsel Harburgem a Fredem Saidem pod názvem *Finian's Rainbow* (doslovný překlad Finianova duha).⁷⁷ V Československu se poprvé představila v roce 1948, kdy ji ve svém divadle uvedla známá dvojice Jiří Voskovec a Jan Werich. Olomoucká verze byla režírována Františkem Paulem, dirigoval Petr Doubravský, choreografii navrhl Jožka Sokol a výtvarnou složku, scénu i kostýmy zhotovil Oldřich Šimáček. V hlavní roli Buzze Collinse se objevil Ota Karen, Woodyho Rychtarika ztvárnil Josef Bek, Káču Maršálkovou hrála Eva Šenková a René Hradecký byl obsazen do role Josefa Maršálka. Inscenace měla celkem 50 repríz.

Recenze se do jisté míry zabývá textem, potažmo jeho úpravou od Jiřího Voskovce a Jana Wericha. Text je velmi humorný a kloubí v sobě, jak politické, tak lidské otázky na existenci, což již tvůrci sami předpokládali.⁷⁸

Recenzent s iniciálou -C- pro noviny *Stráž lidu* chválí jak samotného skladatele, tak dirigenta olomoucké operety Vladimíra Brázdu, když zmiňuje, že hudba je velmi melodická v pěveckých číslech a apartní v lyrických vložkách. „Instrumentace je vkusná a prostá všech hlučných a křiklavých efektů.“⁷⁹

Režisér inscenace František Paul skvěle zvládl tempo a členitost této hry. Rozdělil její postavy do tří rovin: svět kořistníků, svět družstevníků a ovzduší pohádek. „Paulův vodník Čochtan je výrazná postava (...), vodník, který provozuje své povolání s humorem. Třidu vykořisťovatelů tu představuje dobře kreslená postava senátora Ketse Metse Randalla, v níž J. Borek vyzvedl mamonářství a brutalitu, která se neštítí žádných sebesthorších prostředků. (...) Svět družstevníků byl zastoupen výraznými typy. Hlavní mluvčí jejich byl v dobrých rukou:

⁷⁷ Celosvětová premiéra tohoto díla se uskutečnila třicet let před druhou premiérou v Olomouci čili v roce 1947 v New Yorku. Hra se při svém prvním uvedení dočkala 725 repríz.

⁷⁸ Poznámka v kapitole Soubor operety mezi lety 1945-1980.

⁷⁹ -C-. Voskovec a Werich: *Divotvorný hrnec*. *Stráž lidu*. Olomouc. 18. 2. 1950.

J. Bek vložil do postavy Woody Rychtarika srdečnost, přímost, nebojácnost a optimismus mladého pokolení.“⁸⁰

Inscenace, jak pro svá témata, tak kvůli svému ztvárnění, byla více než dobře hodnocena nejen u kritiky, ale také, a to především, u diváků. „Úspěch večera byl neobyčejný. Obecenstvo reagovalo na satirické šlehy a na kritiku sociálních nespravedlností a dvojí morálky kapitalistické společnosti⁸¹ velmi živě a odměňovalo výkony účinkujících dlouhotrvajícím potleskem.“⁸²

Po tomto představení následovala více jak desetiletá pauza. V tomto období se ovšem hrály například hry Jiřího Voskovce, Jana Wericha a Jaroslava Ježka *Nebe na zemi* (premiéra v roce 1954) nebo *Těžká Barbora* (premiéra 1956).

Sezona 1961/1962

Bleší trh

Dne 1. 10. roku 1961 měl premiéru muzikál *Bleší trh* autorů Wolfa Mankowitze, Monty Normana a Davida Henekera. Podle programu chtělo divadlo uvedením této inscenace podtrhnout úsilí proti starooperetním konvencím a připravit půdu pro rozvoj domácího muzikálu. Inscenaci režíroval Stanislav Regal, orchestr vedl Josef Sedlář, choreografii vytvořil hostující Emerich Gabzdyl, scénu navrhl Slavoj Kovařík s kostýmy hostujícího Jana Skalického. Do role Charlieho byl vybrán Antonín Jahoda, v alternaci Zdeňka Ornesta. Jeho ženu Sally hrála Vladimíra Hajerová. V dalších rolích se objevili Adolf Cášek, Věra Konečná, Milan Pokorný, Jitka Krupová či Zdeňka Piechula, pro kterého to byla první role v olomouckém divadle.⁸³ Muzikál byl také vysílán v televizi jako přímý přenos, a to v pátek 5. 1. 1962. Divadelní inscenace měla 46 repríz a hrála se také mimo Olomouc v Ostravě, Hradci Králové, Přerově či Šumperku.

Na této inscenaci kritiku nejvíce nadchlo herectví Zdeňka Ornesta: „Jeho výkon je příkladem herecké všestrannosti, s kterou muzikál bezprostředně počítá.“⁸⁴ Dalším významným plusem byla scéna Slavoj Kovaříka, na které bylo použito otočného jeviště.

⁸⁰ - C-. Voskovec a Werich: Divotvorný hrnec. *Stráž lidu*. Olomouc. 18. 2. 1950.

⁸¹ S přihlédnutím na dobu vzniku inscenace.

⁸² -C-. Voskovec a Werich: Divotvorný hrnec. *Stráž lidu*. Olomouc. 18. 2. 1950.

⁸³ Noví členové DOS v Olomouci. *Stráž lidu*. Olomouc. 19. 9. 1961.

⁸⁴ JEDLIČKA, J. Pomůže muzikál?. *Stráž lidu*. Olomouc. 10. 10. 1961.

„Režisér St. Regal stál před úkolem, jak vymanit herce z operetních schémat, jak je povzbudit k vytváření životných postav a charakterů, přimět k přirozeným dramatickým střetnutím, V mnohém se mu to podařilo. S pomocí otáčivého jeviště dal představení ve vtipné scéně Sl. Kovaříka bystré tempo, s choreografem E. Gabzdylem j.h., rozehrál jeviště do víru, místy až hlučného.“⁸⁵

Sezona 1962/1963

Balada o doktoru Crippenovi

První inscenací této sezóny byl muzikál *Balada o doktoru Crippenovi*, který měl premiéru 16. 12. 1962, právě s Olomoucí a tímto datem je spojena také jeho československá premiéra. Tato hra je z dílny Wolfa Mankowitze a Montyho Normana. Texty písní upravil Jiří Flíč, přeložil Jiří Mucha. Děj muzikálu vypráví o skutečném případě dr. Crippena, který byl koncem 19. století obviněn z vraždy své manželky Belly. Tu měl otrávit a poté odjet se svou sekretářkou pryč. Dr. Crippen je chycen, obviněn a odsouzen. Až po soudu začnou být kladeny otázky, zda se vůbec jednalo o vraždu. Inscenaci režíroval Stanislav Regal, hudební složku řídil Jiří Karásek, choreografii připravil Rudolf Macharovský, na scéně Slavoj Kovaříka kostýmy navrhl Jiří Skalický. Hlavní roli Hawley Harvey Crippena hrál Adolf Cášek, dále účinkovali Jitka Krupová, Vlasta Francová a Otakar Pavlis. Inscenace měla v Novém divadle v Hodolanech svou československou premiéru. Hra měla mezi lety 1962-1963 29 repríz.

S autory muzikálu byla při jejich návštěvě Prahy v létě roku 1962 beseda s názvem *Opereta není muzikál*. O tomto muzikálu není ve zkoumaných periodících žádný článek, většina z nich jen uvedla, že se muzikál bude konat a v jakých termínech.⁸⁶ Ale vzhledem k tomu, že první tři měsíce se inscenace hrála téměř každý třetí den, je zřejmé, že se těšila velké oblibě.

Když je v Římě neděle

Když je v Římě neděle je název inscenace, kterou divadlo uvedlo 31. 3. 1963. Jedná se o hru italského dramatika Pietra Garina-Giovanni a skladatele Kramera Gorniho. Režisérem byl hostující Karel Pokorný, za dirigentským pultem stál Jiří Karásek, choreografii vytvořil Emerich Gabzdyl, scénu a kostýmy navrhl Slavoj Kovařík a Bedřiška Tomášková. V hlavních

⁸⁵ -JD-: Anglický muzikál „*Bleší trh*“. *Lidová demokracie*. 7. 10. 1961.

⁸⁶ Recenze nebyly v žádném hledaném periodiku: *Stráž lidu*, *Nová svoboda*, *Lidová demokracie*, *Zemědělské noviny*, deník *Práce*, *Lidová demokracie*, *Svobodné slovo* ani v *Hudebních rozhledech* ročník 15 a 16.

rolích bylo možno vidět Rudolfa Máhrle v roli profesora Renata Tuzziho, alternoval Milan Pokorný, majitele restaurace Hanibala Ciarretti ztvárnil Adolf Cášek a Facičku, tedy Giovannu Ciarretti hrála Marie Strnadová v alternaci s Vladimírou Hajerovou. Dále účinkovali Antonín Jahoda, Jiří Čada, Jiří Konečný, Věra Konečná ad. Inscenace byla od své premiéry do derniéry, která se uskutečnila 19. 1. 1967, reprízovaná celkem 38krát.

V recenzích byli kladně hodnoceni režisér Karel Pokorný a herec titulní role Rudolf Máhrle. Jaromír Jedlička pro noviny *Stráž lidu*, napsal, že ztvárnění muzikálu není tak závislé na námětu, jako na všestrannosti herců a hlavně na správném režijním uchopení. Karel Pokorný hru inscenoval s humorem a vynalézavostí, díky níž zakryl všechny nedostatky předlohy. „A přece stojí za to se na toto představení podívat. I náročného diváka leccos na něm zaujme. Především vtipná, nápaditá a vynalézavá režie K. Pokorného. Přesně vycítil žánrovou polohu hry a dovedně zakrýval její nedostatky osobitými zásahy do předlohy a svěžími komediálními prvky.“⁸⁷

Jak již bylo řečeno, i Rudolf Máhrle předčil očekávání. Jaromír Jedlička vyzdvihuje jeho pěvecké i taneční nadání v kombinaci s velmi přirozeným, spontánním herectvím. „V roli profesora Tuzziho obhájil svůj výrazový rejstřík o řadu prvků, z nichž výstižná kresba postavy, cit pro míru v gestu, slova i pohybu jsou ty nejcennější.“⁸⁸

Recenzent také chválil dobře zvládnutý temperamentní tanec vytvořený hostujícím choreografem Emerychem Gabzdylem.

Sezona 1963/1964

Na shledanou, Bettino

V této sezóně byl inscenovaný jen jeden muzikál, a to *Na shledanou, Bettino*. Jeho premiéra se uskutečnila 12. 4. 1964. Hra je dalším dílem italského dramatika Pietra Gerinei-Giovanniniho a skladatele Kramera Gorniho. Inscenaci režíroval Stanislav Regal, dirigentem byl Karel Moor, choreografem Jiří Čada a výtvarníkem scény a kostýmu byl pro tuto inscenaci vybrán Josef A. Šálek. Do hlavních rolí byli obsazeni František Červený jako Victorio Persicheti, Vladimíra Hajerová jako Nicoletta, dále Adolf Cášek v roli Hectora, Jitka Krupová

⁸⁷ JEDLIČKA, J. Nahradí muzikál operetu?. *Stráž lidu*. Olomouc. 9. 4. 1963.

⁸⁸ Tamtéž.

hrála Ivonu de Rinaldics, Antonín Jahoda ztvárnil postavu Venturiho. Inscenace se hrála do ledna roku 1965 a za tu dobu byla 29krát reprízovaná.

Hra byla vybrána pro svou hravost a humor, a proto byl záměr inscenačního týmu v čele se Stanislavem Regalem diváky ohromit a rozesmát. „Že při tom vyzněly i lehké satirické narážky na módní ztřeštěnost a nevybíravé podnikatelské kořistnictví, je třeba přičíst režii k dobru.“⁸⁹

První velkou příležitost touto inscenací dostal Jiří Čada, člen dříve baletního souboru a od předešlého roku operetního, který pro toto přestavení vytvořil choreografii. Ten spojil klasické baletní prvky s inovacemi v podobě moderních společenských tanců a přinesl do taneční složky humor, čímž si nejen od diváků, ale také od kritiky vysloužil ovace. „Ruch italských ulic zachytil tanečním pohybem využíváním prvků současných společenských tanců a vtipně uplatnil černé divadlo v baletních obrazech zejména v choulostivé striptýzové scéně.“⁹⁰

Sezona 1964/1965

Záhadný přítel Bunburry

Dílem této sezóny byla inscenace *Záhadný přítel Bunburry*, jejíž premiéra byla 2. 6. 1965. Autory tohoto muzikálu jsou Helmut Bez a Jurgen Degenhardt, hudbu složil Gerd Natschinsky. Původní předlohou pro tento muzikál je komedie *Jak je důležité mítí Filipa* od Oscara Wilda. Inscenaci režíroval Stanislav Regal, orchestr řídil Jiří Karásek, choreografii vytvořil hostující Rudolf Macharovský, scéna byla navržena Jiřím Procházkou a kostýmy vytvořeny Jarmilou Konečnou. Hlavních rolí se ujali František Červený, Adolf Cášek či Vladimíra Hajerová.

Inscenace měla u diváků velký úspěch. Od kritiků dostali pochvalu sbory i sólisté, kteří ovšem měli menší problémy s prózou. Také Stanislav Regal se svého postu chopil s obvyklým taktem a smyslem pro rovnováhu mezi textem a ostatními složkami inscenace. Pochvalu dostala také choreografie Rudolfa Macharovského, ve které byla zřetelná pečlivá příprava. Ovšem dle kritika Jaromíra Jedličky byl orchestr místy příliš hlučný. „Režisér St. Regal inscenoval hru s bystrým smyslem pro jevištní rytmus, společenskou ironií a divadelní

⁸⁹ JEDLIČKA, Jaromír. Premiéra italského musicalu v Divadle Oldřicha Stibora. *Stráž lidu*. Olomouc. 21. 4. 1964.

⁹⁰ Tamtéž.

podívanou. Na tanečním souboru byla zřetelně patrna pečlivá příprava choreografa R. Macharovského. Sólisté měli sice obvyklé potíže s prózou, ale i tak se líbila M. Strnadová, J. Krupová, z pánů zejména Ant. Jahoda a Fr. Červený.⁹¹

Sezona 1966/1967

My fair Lady

V této sezóně byla poprvé uvedená inscenace známého muzikálu *My fair Lady*. Premiéru měla 11. 12. 1966 v Novém divadle v Hodolanech. Autorem dnes již legendárního muzikálu byl Alan Jay Lerner, který napsal podle předlohy divadelní hry *Pygmalion* George Bernarda Shawa, a hudbu složil Frederik Loewe. České libreto k tomuto dílu napsal Ota Ornest. Režie se ujal opět Stanislav Regal, dirigoval Jan Bedřich, choreografii připravil Rudolf Macharovský, scénu navrhl Jiří Procházka, kostýmy vytvořil Jan Skalický. V hlavní roli Henry Higginse se objevili František Červený v alternaci s Antonínem Jahodou, Elízu Doolitleovou hrály Milada Horová v alternaci s Jaroslavou Janskou, dále Jitka Krupová ztvárnila paní Higginsovou, Adolf Cásek se ujal role Alfreda Doolitla a Otakar Pavlis ztělesnil plukovníka Pickeringa. Muzikál se hrál na zájezdech například v Prostějově nebo v Gottvaldově, dnešním Zlíně. Toto první provedení⁹² *My fair Lady* mělo v Divadle Oldřicha Stibora celkem 67 repríz, derniéra proběhla 14. 6. 1968.

V novinách *Stráž lidu* Jaromír Jedlička píše, že se jednalo o nejlepší inscenaci za posledních několik sezón. Stanislav Regal úspěšně dovedl svůj soubor ke skvělým výkonům a velmi dobře se vypořádal s výzvou, kterou inscenování takto známého muzikálu přinesl. Choreografie Rudolfa Macharovského měla spád, lehkost a velmi dobře dokreslovala hravost inscenace. „Nebylo snadné vypořádat se s vysokými nároky na inscenaci. Režisér St. Regal si však dovedl s nimi poradit. Ve znamenité scéně arch. inž. Procházky rozehrál spolu s choreografem Rud. Macharovským dokonale připravený soubor do výkonu, který patří k nejlepším v posledních letech.“⁹³

⁹¹ JEDLIČKA, J. Nový muzikál na olomoucké scéně. *Stráž lidu*. Olomouc. 9. 5. 1965.

⁹² Muzikál se hrál pod vedením Stanislava Regala ještě jednou, v roce 1982, kdy byl Regal již jako hostující režisér.

⁹³ JEDLIČKA, Jaromír. Úspěch olomoucké operety MY FAIR LADY, *Stráž lidu*. 20. 12. 1966.

Dirigent Jan Bedřich se vyznamenal hlavně v orchestrálních mezihrách, které byly velmi živé a rytmicky nápadité. Při hudebních doprovodech byl ovšem orchestr chvílemi poněkud hlasitý, což vedlo k přepínání zpívajících herců. „Významný podíl na úspěchu premiéry má hudební nastudování dirigenta Jana Bedřicha; orchestrální mezihry měly svěží zvuk a rytmickou jiskru, doprovod písní byl však chvílemi příliš hlučný a nutil zpívající k přepínání.“⁹⁴

Ocenění kritikou se dostalo hlavně hercům v hlavních rolích, Miladě Horové a Antonínu Jahodovi, a jejich alternacím taktéž. V pozitivním slova smyslu na sebe upozornili také Jitka Krupová jako Higginsova matka, Jiří Čada coby do Elizy zamilovaný Freddy a Adolf Cášek, který hrál roli Lízina otce.⁹⁵ Otakar Pavlis získal za ztvárnění plukovníka Pickeringa Cenu Oldřicha Stibora, udělovanou olomouckých divadlem.

Sezona 1967/1968

Baker street

V druhé polovině této sezóny měly premiéru dva muzikály. Prvním z nich byl počín Jerome Coopersmitha *Baker street*, která se uskutečnila 28. 1. 1968. Předlohou pro toto dílo je jeden z příběhů Sira Arthura Conana Doylea o Sherlocku Holmesovi, hudbu a písně složili Marion Grudeff a Raymond Jessen. Muzikál režíroval Stanislav Regal, orchestr vedl Jan Bedřich, inscenace probíhala na scéně Josefa A. Šálka, který připravil i kostýmy, a Rudolf Macharovský připravil choreografii. Sherlocka Holmese ztvárnil Antonín Jahoda, Ivan Brouk vystupoval v roli Kapitána Gregga, Ladislav Krasomil hrál postavu Dr. Watsona a v roli Irene Adlerové se střídaly Jana Bézová a Milada Paseková. Inscenace měla od ledna roku 1968 do dubna téhož roku celkem 22 repríz.

K této inscenaci vyšly krátké oznamovací zprávy s příloženou fotkou v periodických *Nová Svoboda*, *Mladá fronta* a *Svobodné slovo*.

Recenzent *Stráže lidu* Jaromír Jedlička příliš dobře nehodnotil výběr muzikálu. Ne snad proto, že detektivka jako taková není dobrým námětem pro muzikál – naopak, tento nápad podporuje. Samotný výběr příběhu, který je, dle jeho názoru, velmi chaotický, často se

⁹⁴ Tamtéž.

⁹⁵ -ČK-: „Dokonalá dáma“ v Olomouci. *Svobodné slovo*. Brno. 16. 12. 1968.

v něm střídají scény a v druhé polovině ztrácí napětí. Naopak se mu líbila práce režiséra Stanislava Regala a Josefa A. Šálka, kteří právě kvůli rychlým scénám využili otáčivého jeviště. „Rozčlenění do celé řady krátkých scén překonal režisér Stanislav Regal ve spolupráci s výtvarníkem J. A. Šálkem celkem hladce plným využitím otáčivého jeviště.“⁹⁶

Jaromír Jedlička však dále kritizoval klesající napětí a poznamenal, že inscenátoři mohli vyškrtat několik scén a partů, především v druhé části hry, kdy se diváci přes hudbu ztráceli v próze. „Vyuštění jedné scény z londýnského podsvětí a škrty některých partií v partituře by snad provedení prospěly.“⁹⁷

Výtečníci

Druhou zmíněnou premiérou byl muzikál *Výtečníci*, který vytvořil amatérský dramatik Pavel Dostál společně s Richardem Pogodou, jenž napsal pro muzikál hudbu. Neřadí se tedy k ostatním zde uvedeným muzikálům, ovšem je tu zmíněn jako první z celé řady amatérských muzikálů vytvořených a produkováných Amatérským studiem.⁹⁸ Režie se chopil Kamil Marek, choreografii navrhl Jiří Čada, scénu vytvořila Eva Čedlíková, výtvarník kostýmů byl Slavoj Kovařík. Muzikál vypráví o maturitní třídě a o tom, jak si její studenti užívají poslední rok školy. V hlavních rolích amatérského muzikálu se představilo Amatérské studio olomouckého divadla, tedy i sami autoři, a postavy se jmenovaly stejně tak, jako herci, kteří je představovali. V inscenaci hráli Richard Pogoda, Pavel Dostál, Ivan Řehák, Zdeněk Havel, Eva Skoupilová ad.

⁹⁶ JEDLLČKA, Jaromír, Baker Street. *Stráž lidu*. Olomouc. 9. 2. 1968.

⁹⁷ Tamtéž.

⁹⁸ Amatérské studio fungovalo při olomouckém divadle od roku 1961, původně jako Studio LUT (Lidové umělecké tvořivosti). Cílem Studia bylo teoretické a praktické vzdělávání amatérských divadelníků a jeho činnost byla zahájena dvouletým kurzem organizovaným Divadlem Oldřicha Stibora a Okresního domu osvěty (ODO), přesněji dramaturgem činohry Jiří Flíčkem, metodikem ODO Jaroslavem Černým, dále dr. Zdeňkem Kotkou a režisérem Kamilem Markem. Soubor byl specifický spojením amatérského divadla na půdě profesionálního divadla.

Muzikál *Výtečníci* byl prvním muzikálem Studia a díky jeho velkému úspěchu jak na domácí, tak na mezinárodní půdě, spolupráce Pavla Dostála a Richarda Pogoty pokračovala muzikály *Dominik a Dominika* (1971, ve spolupráci s Vladimírem Ditrichem), dále *Kdyby všechny holky světa* (1972), *Princ a chudás* (1974), *Festival s podtitulem „Smyslená reportáž o americkém popfestivalu“* (1976), muzikál byl také představen na světovém festivalu v Monaku v roce 1977, a v roce 1978 ve Vídni). Poté dvojice napsala muzikál *Gaudeamus igitur*, který byl z ideologických důvodů zamítnut novým vedením divadla. *Malované na skle* byl další muzikál, který dvojice napsala a Studio produkovalo v roce 1981 a posledním z této řady, muzikál upravený Jaroslavem Pochmonem v roce 1986 byla inscenace *Tome, ty jsi číslo*. In: LAZORČÁKOVÁ, Tatjana. Amatérské studio. In: *Almanach – Moravské divadlo Olomouc 1920 – 2000*. Olomouc: Moravské divadlo Olomouc. 2000. s. 134-136.

Toto představení bylo představeno mimo Nového divadla v Hodolanech také na zahraničních festivalech, například na I. Evropském amatérském divadelním festivalu v západoněmeckém Wanne-Eickelu, kde tato hra zastupovala olomoucké Amatérské studio Divadla Oldřicha Stibora.⁹⁹

„Výtečníci byli výteční. Soubor je musel sehrát i mimo festival v Essenu. Hned na festivalu jsme dostali několik nabídek, abychom hru uvedli v dalších zemích“¹⁰⁰

Představení se také velice dobře umístilo na festivalu *Jiráskův Hronov*. Autor Miroslav Kučera, který napsal recenzi pro *Zpravodaj 38. Jiráskova Hronova*, velmi dobře popisuje především humornost celého představení, její rytmus a spád. Navíc konstatuje, že se jedná o muzikál v pravém slova smyslu: „Dokonalé a logické propojení slovní, hudební a taneční složky; mluvené slovo velmi ústrojně přechází nenásilně v písničku a zase zpět, aniž by divák cítil jakýkoliv šev či neorganickou pauzu.“¹⁰¹

Kučera dále poukazuje na fakt, že taneční složka inscenace, jak choreografie, tak provedení by se mohla rovnat profesionálním divadelním souborům. „Perfektní choreografie a taneční výkony snesou profesionální měřítka všech našich kamenných scén, které se takovýto typ divadla pokoušejí hrát.“¹⁰²

V červnu roku 1969 také soubor odcestoval do Rakouska do města S. Lambrecht na XII. Mezinárodní festival studentských divadel, kde reprezentoval československé amatérské divadlo. Muzikál *Výtečníci* zde byl oceněn jako nejlepší muzikál festivalu.¹⁰³

Sezona 1968/1969

Kiss me, Kate

V tomto roce uvedlo Divadlo Oldřicha Stibora další známý světový muzikál *Kiss me, Kate*, jehož premiéra se uskutečnila 26. 4. 1969. Tento muzikál je adaptací hry Williama Shakespeara *Zkrocení zlé ženy* autorů Samuela a Belly Spewakových a hlavně skladatele Cole Portera. Režie se opět ujal Stanislav Regal, dirigoval Jan Bedřich, taneční složku řídil Rudolf

⁹⁹ Č-: Výtečníci „Výtečníci“. *Ostravský večerník*. Ostrava. 28. 5. 1968.

¹⁰⁰ Rozhovor s Jaroslavou Denčevovou In: Úspěch našich divadelních amatérů, *Lidová demokracie*. 31. 05. 1968.

¹⁰¹ KUČERA, Miroslav. Výtečníci. *Zpravodaj 38. Jiráskova Hronova*. Hronov. 16. 8. 1968.

¹⁰² Tamtéž.

¹⁰³ -MJ-: Olomoučtí měli úspěch. *Práce*. Ostrava. 17. 12. 1969.

Macharovský, výtvarník scény byl Jiří Procházka, kostýmy navrhla Jarmila Konečná. Hlavní role Freda se zhostil Antonín Jahoda dublován nově příchozím členem souboru Jiřím Bíbou, Harryho hrál Zdeněk Piechula, Lois Milada Horová nebo Marie Strnadová a Lilli Jana Bézová v alternaci s Vladimírou Hajerovou. Inscenace se hrála do listopadu téhož roku, celkový počet představení byl 26.

Stanislava Regala u této inscenace čekal nelehký úkol vypořádat se s principem divadla na divadle, což bylo pro děj hry klíčové. Stanislav Regal si s tímto problémem poradil úspěšně, také díky Jiřímu Procházkovi a jeho scéně, na které byly stylově velmi zdařile oddělené obě dramatické roviny, a díky velmi dobrému výkonu Vladimíry Hajerové a Antonína Jahody. Miroslav Klimeš ve své recenzi pro *Stráž Lidu* píše, že vrcholem celého představení byla choreografie Rudolfa Macharovského: „Taneční prvek patří k nejsilnějším zbraním muzikálového divadla a Macharovský dokázal dát revuálně koncipovaným scénám takový švih a originální invenci, že to samo o sobě stačí na mimořádný zážitek.“¹⁰⁴ Opět zde zmiňuje i Jiřího Procházku, který vytvořil velmi dobrý prostor pro taneční výstupy.

Orchestr v Bedřichově nastudování předvedl celkem kvalitní práci, nevytvořil ovšem nic zajímavého a měl menší nedostatky v oblasti dynamiky a tónové kvality.¹⁰⁵ Miroslav Klimeš dále píše, že hlas Milady Strnadové nebyl příliš dobrý a zpěvačce by neublížilo hlasové školení. Vladimíře Hajerové, kterou jinak velmi vychvaloval, autor vytkl některé operní návyky.¹⁰⁶

Sezona 1969/1970

Don Quijote

První ze dvou premiér této sezóny byla premiéra muzikálu *Don Quijote*, která proběhla 8. 2. 1970. Tato hra byla prvním jevištním pokusem spisovatele Dale Wassermana a stala se hned po uvedení mimořádně úspěšná. Hudbu k dílu složil Mitch Leigh a texty písní napsal Joe Darion. Inscenaci režíroval Stanislav Regal, za dirigentským pultem stál Jan Bedřich, choreografii připravil Jiří Čada, scénu vytvořil Ladislav Vychodil a kostýmy navrhla Stanislava Vaníčková. Hlavní roli ztvárnil Jiří Bíba v alternaci s Hynkem Maxou, v dalších rolích

¹⁰⁴ KLIMEŠ, Miroslav. Výborný muzikál v Novém divadle KISS ME, KATE. *Stráž lidu*. Olomouc. 1. 5. 1969.

¹⁰⁵ Tamtéž.

¹⁰⁶ KLIMEŠ, Miroslav. Výborný muzikál v Novém divadle KISS ME, KATE. *Stráž lidu*. Olomouc. 1. 5. 1969.

se objevili například Arnošt Svoboda, Josef Bourek či Jarmila Novobilská. Inscenace měla 21 repríz, derniéra proběhla v květnu téhož roku.

Muzikál *Don Quijote*, v originále uváděný jako *Muž jménem La Mancha*, byl v době premiéry v Divadle Oldřicha Stibora již velmi známý a byl oblíben po celém světě. Před uvedením na olomouckém jevišti byl hrán v Praze či Bratislavě. Jak zmiňuje Miroslav Klimeš ve svých recenzích pro *Stráž lidu* a *Nová svoboda*, bylo velmi těžké správně uchopit tuto tragikomickou adaptaci Cervantesovy knihy, která se vymyká prvkům komedie notnou dávkou: „Útočí se spíš na divákův intelekt, než na jeho bránici; není zde komické situace, aby zároveň neměla tragický podtext.“¹⁰⁷ Velký důraz byl tedy kladen především na práci s textem a režisérské pojetí. V tomto ohledu Miroslav Klimeš v obou recenzích zmiňuje velmi dobrou práci Stanislav Regala: „Režisér Stanislav Regal si uvědomil, že třeba i bezděčný posun k zažitému typu jevištní komiky by mohl inscenaci dokonale znehodnotit a vedl proto herce k projevu velmi expresivnímu – snad ještě drsnějšímu, než autorská koncepce vyžaduje.“¹⁰⁸ „Je nespornou zásluhou režiséra Stanislava Regala, že udržel inscenaci v adekvátní výrazové rovině, když právě v této hře hrozí na mnoha místech nebezpečí „skluzu“ do frašky či do sentimentality.“¹⁰⁹

Klimeš dále ve své recenzi pro *Stráž lidu* vyzdvihuje hereckou práci Hynka Maxe, který mu vyhovoval v roli Dona Quijota jak po herecké, tak i po fyzické stránce, ovšem ve zpěvu byly znát Maxovy operní návyky. Dále ocenil jak dirigentské nastudování, tak choreografii či příznačně ponurou scénu.¹¹⁰

Ošklivá Elza

Druhou premiérou této sezóny byla inscenace *Ošklivá Elza*, která byla poprvé uvedena 26. 4. 1970. Muzikál *Ošklivá Elza* je adaptací divadelní hry Ensia Rislakki *Ruma Elsa*, který na muzikál přetvořili tehdejší šéf dirigent olomoucké operety a skladatel Jan Bedřich a dramaturg olomouckého divadla a prozaik Radoslav Lošťák. Premiéra na olomouckém jevišti byla zároveň československou premiérou tohoto díla. Inscenaci nastudovali režisér

¹⁰⁷ KLIMEŠ, Miroslav. *Don Quijote v olomouckém Novém divadle, Neobyčejný Muzikál. Nová svoboda*. Ostrava. 18. 2. 1970.

¹⁰⁸ Tamtéž.

¹⁰⁹ KLIMEŠ, Miroslav. *Muž jménem La Mancha. Stráž lidu*. Olomouc. 12. 2. 1970.

¹¹⁰ KLIMEŠ, Miroslav. *Muž jménem La Mancha. Stráž lidu*. Olomouc. 12. 2. 1970.

Stanislav Regal spolu s autorem a dirigentem Janem Bedřichem, choreografem Jiřím Čadou, scénografem Jiřím Procházkou a Janem Skalickým, který pro představení vytvořil kostýmy. Roli Vivi Kasselové ztvárnily herečky Věra Konečná a Jitka Krupová, její dceru Paulu hrála Jana Bézová v alternaci s Marií Strnadovou, Milada Horová se představila jako její sestra Irma a sestru Elzu Vladimíra Hajerová. Hra se do své derniéry inscenovala celkem 35krát.

Fakt, že se jednalo o nový muzikál vytvořený olomouckými autory, se odrážel i v recenzích na toto dílo. Recenzenti rozebírali, do jaké míry muzikál čerpal z původní hry, stejně tak poukazovali na velmi dobré textové ztvárnění a vynalézavost hudební: „Lze jen těžko odhadnout, jaký podíl na dnešní podobě komedie Ošklivá Elza má český adaptátor – to by bylo zapotřebí znát původní finský text – nicméně je zjevné, že komedie je v dialozích přepsána svižně, zásadně nesentimentálně a že svým spádem a vtipem rychle získává diváky na svou stranu. Bedřichova hudba je vynalézavá v instrumentaci a napomáhá dát komedii rychlý spád a svěžest.“¹¹¹

Recenzenti se zmiňují o velmi svižném vedení Stanislava Regala a dobrém výkonu hlavních postav, ztvárněných především Jiřím Čadou a Otakarem Pavlisem. O inscenaci také psal finský divadelní časopis *Teatteri*.¹¹²

Sezona 1970/1971

Zorba

Dne 8. 4. 1971 měl premiéru jediný muzikál této sezóny, muzikál *Zorba*. Jednalo se o další československou premiéru. Toto dílo je počinem dramatika Josepha Steina, hudbu složil John Kander a libreto se ujal Fred Ebb. Předlohou k muzikálu bylo dílo Nikose Kazantzakise *Řek Zorba*. Tým inscenátorů vedl režisér Stanislav Regal, dirigentem byl Jan Bedřich, choreografii vytvořil Jiří Čada, scénu navrhl Jiří Procházka a kostýmy vytvořil J. A. Šálek. Do rolí byli obsazeni Ladislav Krasomil, Jarmila Novobilská, Ladislav Kolár, Věra Konečná ad. V tomto muzikálu také vystoupili dva z hlavních inscenátorů, Stanislav Regal v roli Zorby a Jiří Čada jako Mimiko. Dniéra proběhla 26. 11. 1971 s celkem 21 odehranými představeními.

¹¹¹ -RM-: Nový muzikál na olomoucké scéně. *Zemědělské noviny*. Morava. 13. 5. 1970.

¹¹² Informace získána ze článku v *Zemědělských novin*: -VK-: Ohlas muzikálu Ošklivá Elza ve Finsku. *Zemědělské noviny*. Morava. 6. 8. 1970.

Zorba byl v recenzích často přirovnáván k muzikálu *Don Quijote*, který byl hrán v Olomouci minulou sezónou, jelikož se také jedná o tragikomické dílo, u kterého se Stanislav Regal plně opíral o jeho dramatickou nosnost. Kritika velmi dobře hodnotila ideu Jiřího Čady, který vnesl do choreografie prvky řeckých lidových tanců, stejný ohlas mělo také využití otočného jeviště a scéna Jiřího Procházky. Noviny *Stáž lidu*, *Práce* či *Zemědělské noviny* také značnou část svých článků věnovaly hereckým výkonům hlavních představitelů. Miroslav Klimeš ve své recenzi píše: „Stanislav Regal vytvořil titulní roli s obrovským vnitřním prožitkem, méně přesvědčivý už byl ve zpěvním projevu. Příjemně překvapil Arnošt Svoboda v druhé hlavní roli; jeho Nido prožívá svůj vnitřní přerod bez křečovitých afektů, s přirozeností a opravdovostí.“¹¹³

Věra Konečná za roli Hortensie získala cenu Oldřicha Stibora za vynikající výkon.¹¹⁴

Sezona 1971/1972

Simple se žení

Muzikál *Simple se žení*, premiérováný 5. 12. 1971, byl jedinou novou inscenací tohoto typu na prknech olomouckého divadla v sezóně 1971/1972. *Simple se žení*, původně hudební komedie, je adaptací románu amerického spisovatele Langstona Hughese, kterou na divadelní prkna přetvořili Jiří Suchý a Jiří Šlitr. Stanislav Regal, režisér inscenace, do hudební komedie přidal na 20 dalších písní autorské dvojice Suchý – Šlitr, proto olomoucká inscenace splňovala spíše parametry muzikálu než hudební komedie. Dixieland vedl Jan Bedřich, ne však od dirigentského pultu, ale od klavíru. Choreografa Jiřího Čadu pro toto představení vystřídala Eva Jahodová, scénu navrhl Oldřich Šimáček a kostýmy vytvořila Jindřiška Hirschová. V roli Jesse B. Simpla se střídali Antonín Jahoda a Arnošt Svoboda, paní Butlerovou hrála Blažena Glozová a Joyce Loneovou ztvárnila Milada Horová v alternaci s Janou Žídkovou. Představení se do své derniéry 24. 5. 1972 hrálo celkem 26krát.

Muzikál byl olomouckým publikem přijat velmi dobře, a to také díky tomu, že toto představení nebylo uváděno téměř nikde než v Semaforu, jelikož Suchý a Šlitr psali hry „na

¹¹³ KLIMEŠ, Miroslav. Řek Zorba jako muzikál. *Stráž lidu*. Olomouc. 15. 4. 1971.

¹¹⁴ Cena byla předána 10. 1. 1972 v Divadle hudby.

tělo“ svým hercům. Kladných ohlasů se dočkalo nejen přidání dalších písní, ale také velmi dynamické aranžmá Stanislava Regala.

Složitější je popsat, jak byli v recenzích hodnoceni herci – zde se totiž názory jednotlivých přispěvatelů velmi liší. Kritik s iniciálami VK ve své recenzi pro *Zemědělské noviny* hodnotil kladněji výkon Antonína Jahody především díky jeho zkušenostem, naopak Miroslav Klimeš ve svém článku v novinách *Stráž lidu* se pozitivně vyjadřuje o Arnoštovi Svobodovi, který byl oproti kolegovi střídmejší v gestech a více se přibližoval Jiřímu Suchému, jenž ztvárnil tuto roli v Semaforu. Také zpěvačka Jana Žídková (*provdaná Regalová pozn.*) sklidila spíše záporné ohlasy na svůj výkon: „Na nevhodné obsazení doplatila především představitelka Joyce Jana Žídková – zpěvačka velmi talentovaná a nadějná, ovšem předurčená svým hlasovým materiálem i školením jednoznačně pro operní jeviště a koncertní pódia.“¹¹⁵

Sezona 1973/1974

Lod' komediantů

V tomto roce měl premiéru muzikál *Lod' komediantů*, a to 3. 11. 1973. Autorkou stejnojmenné románové předlohy byla americká spisovatelka Edna Ferberová, do muzikálové podoby dílo upravili Jerome Kern (skladatel) a Oscar Hammerstein II. (libretista). Jedná se o jeden z prvních muzikálů vůbec, jehož světová premiéra se uskutečnila roku 1927 v New Yorku. Olomouckou inscenaci připravili režisér Stanislav Regal spolu s dirigentem Janem Bedřichem, hostujícím choreografem Josefem Bádalem a scénografem a kostymérem Josefem Adolfem Šálkem. Roli Windiho ztvárnil Otakar Pavlis, Karel Čepek se představil jako Steve, Peta hrál hostující Petr Hloužek a v roli Queenie se střídaly Věra Krupová a Jarmila Novobilská. Muzikál byl na programu divadla více než rok, celkový počet odehraných představení činil 52 a kromě olomouckého divadla se hrál také ve Zlíně či Prostějově.¹¹⁶

Nejen muzikál samotný, ale také jeho hudba, a především několik písní byly a jsou dodnes velmi známé (např. píseň *Oldman river*), proto stáli inscenátoři před nelehkým úkolem ukázat olomouckému publiku, proč právě tento muzikál je jednou ze stálic tohoto

¹¹⁵ KLIMEŠ, Miroslav. Hudební komedie z dílny pražské SEMAFORU. *Stráž lidu*. Olomouc. 9. 12. 1971.

¹¹⁶ Stanislav Regal a J. A. Šálek tento muzikál inscenovali roku 1975 znovu, jako hostující režisér a scénograf a kostymér v DJZ v Prešově.

žánru. Navíc muzikál je velmi náročný na zpracování díky své komplikovanosti, v rychlém sledu se zde prolíná mnoho myšlenkových i dějových rovin. „Režie inscenace byla mistrovským dílem šéfa operety DOS Stanislava Regala, citlivého pro zvýraznění emočních momentu a pro ideovou myšlenku muzikálu.“¹¹⁷ Na druhou stranu dle recenzenta z novin *Stráž lidu* byly některé scény až zbytečně dlouhé a vleklé a muzikálu by neublížily větší škrty pro lepší dramatickou gradaci.¹¹⁸

Kritika také kladla velký důraz na hudební zpracování muzikálu. Jan Bedřich vedl orchestr velmi zdatně, ovšem recenzenti často poukazovali na technickou nedostatečnost prostorů Nového divadla a také na nevyváženost některých sborových partů: „Orchestr pod vedením J. Bedřicha narazil na již trochu zastaralou instrumentaci J. Kerna a navíc nešťastná akustika Nového divadla pomohla místy překrýt mluvené slovo, přestože orchestr hrál moc sordino.“¹¹⁹

Lazebník se Sevilly

Dalším muzikálem této sezóny byla inscenace *Lazebník se Sevilly*, jejíž premiéra se uskutečnila 13. 1. 1974. Muzikál je adaptací stejnojmenné hry, kterou napsal francouzský básník a dramatik Pierre Augustin Caron de Beaumarchais. V roce 1936 tuto hru přetvořil Emil František Burian do podoby, jakou představilo i olomoucké divadlo.¹²⁰ Inscenaci režíroval hostující činoherní režisér Václav Špidla, orchestr řídil Jan Bedřich, choreografii vymysleli a nazkoušeli režisér Václav Špidla spolu s Jiřím Čadou, scénu vytvořil Josef Vališ a kostýmy navrhla Olga Jedličková. Role Figara se zhostil Karel Čepek spolu s Antonínem Jahodou, Bartola ztvárnil Zdeněk Piechula¹²¹ a Rosinu hrála Irena Chalupová. Muzikál byl do své derniéry 6. 6. 1974 proveden celkem 28krát.

Kritiku především zajímalo, jak režisér pojme Burianovu úspěšnou hru – s přihlédnutím k tomu, že byla hrána na počest autora. „Režisér Václav Špidla nestál před úkolem právě snadným – rozvinout inscenaci ve vyvážené stylové poloze, udržet při jeho

¹¹⁷ -KBZ-: Loď komediantů na scéně Nového Divadla, *Práce*. 14. 11. 1973.

¹¹⁸ -K-: K premiéře Lodi komediantů v Novém divadle. *Stáž lidu*. 8. 11. 1973.

¹¹⁹ -AC-: Loď komediantů. *Stráž lidu*. 27. 11. 1973.

¹²⁰ Hra byla uvedena v Roce české hudby, ve kterém se připomínalo také nedožitých sedmdesát let E. F. Buriana, stejné výročí Jiřího Frejky či nedožitých osmdesát let Jindřicha Honzla.

¹²¹ Zdeněk Piechula před premiérou onemocněl a nebyl tedy schopen představení odehrát. Místo něho roli Bartola ztvárnil režisér Václav Špidla.

rozlehlosti spád a rytmus, podtrhnout právě ta místa, která v Burianově pojetí představují onu aktuální revolučnost, která tradici nepopírá, ale tvořivě rozvíjí (...) Myslím, že se to v základním obryse podařilo.“¹²²

O velmi dobré hodnocení inscenace se zasloužili také herci, zejména Karel Čepěk a Irena Chalupová: „K. Čepěk vyrostl v této roli vysoko nad průměr výbornou prózou, zpěvem i taneční pohyblivostí. To byly klady, jimiž se Čepěk ukázal v nejlepším světle. Rosina I. Chalupové (členka činohry) se rozehrála k bezprostřednímu, něžnému výkonu a příjemně zpívala i svůj part.“¹²³ Podobně se o těchto dvou interpretech ve svých recenzích rozepsali i Miroslav Klimeš pro *Stráž lidu*¹²⁴ a Adolf Cášek v deníku *Nová svoboda*.¹²⁵

Revizor

Poslední muzikál, který měl svoji premiéru v této sezóně, byl *Revizor*, inscenovaný 28. 6. 1974.¹²⁶ Jednalo se o českou premiéru díla slovenského hudebního skladatele Teodora Šeba-Martinského a textaře Jána Turana a Bedřicha Krasomila (do českého jazyka libreto přeložil František Preisler ml.). Režie se ujal spoluautor, hostující režisér Bedřich Krasomil, který inscenaci dříve režíroval i na Slovensku pod dirigentskou taktovkou Jana Bedřicha. Choreografii připravil šéf baletu Slovenského národního divadla v Bratislavě Boris Slovák, návrh scény vytvořil Otto Šujan a kostýmy vytvořila Edita Kováčová.¹²⁷ Roli Chlestakova hráli Karel Čepěk a Antonín Jahoda, hejtmana ztvárnil Otakar Pavlis a jeho dceru Marie Strnadová v alternaci s Taťánou Wagnerovou. Hrána byla tato inscenace do 28. 06. 1974 celkem 24krát.

Inscenátoři se snažili o co největší zdůraznění atmosféry malého města, v jeho maloměstáckém duchu plném korupce a přetvářky, stejně tak, jak je to v originálním díle Nikolaje Vasijeviče Gogola. Velký důraz byl kladen na humor vyplývající nejen z hereckých dialogů, ale také z choreografie Borise Slováka a baletního souboru DOŠ, kteří předvedli

¹²² KLIMEŠ, Miroslav. Burianův „Lazebník sevillský“ v Novém divadle. *Stráž lidu*. Olomouc. 15. 1. 1974.

¹²³ - AC-: Lazebnický muzikál. *Svobodné slovo*. 31. 1. 1974.

¹²⁴ KLIMEŠ, Miroslav. Burianův „Lazebník sevillský“ v Novém divadle. *Stráž lidu*. Olomouc. 15. 1. 1974.

¹²⁵ CÁSEK, Adolf. Burianův revoluční muzikál Lazebník ze Sevilly. *Nová svoboda*. Ostrava 31. 1. 1974.

¹²⁶ Představení bylo poprvé hráno v Olomouci o rok dříve. Jednalo se o inscenaci bratislavské Nové scény, která se účastnila Přehlídky hudebních divadel.

¹²⁷ Jednalo se o kooperativu s umělci z Nové scény v Bratislavě, která byla smluvena v rámci vystupování souboru operety Divadla Jonáše Záborského v Prešově v Hudebním divadle, kde byla představena Kálmánova opereta Cigánský primáš.

zajímavé komické taneční prvky.¹²⁸ „Také v olomouckém představení uplatnil režisér svou zdařilou koncepci s výbornou myšlenkou kolotoče a chóru typických staroruských postavíček, jimiž je děj působivě orámován.“¹²⁹

Kritik s iniciály AC ve své recenzi pro *Svobodné slovo* zcela výjimečně také porovnává oba herce hlavní role Chlestakova, stejně jako srovnával herečky ztvárňující postavu Máši. Z tohoto recenzentova srovnání vyšli lépe Karel Čepek a Tereza Wagnerová čili alternující herci. „Chlestakov A. Jahody těžil z dlouhodobé jevištní rutiny, lépe se dařilo v téže roli K. Čepkovi. Šel do hloubky charakteru, vždy byla patrná snaha po nalezená pravé formy... M. Strnadové se nepodařilo vždy udržet postavu v jedné charakterově jednoznačné poloze. Alternantka T. Wágnerová si počínala promyšleněji a získala větší prostor pro rozehrání typických znaků role.“¹³⁰

Sezona 1975/1976

Gigi

První inscenace této sezóny byl muzikál *Gigi*, jehož premiéra se uskutečnila 21. 9. 1975. Muzikál byl poprvé uveden v předpremiéře již 27. 6. 1975,¹³¹ ovšem jeho oficiální premiéra v září byla i premiérou československou. Hra je z autorské dílny textaře Alana Jaye Lerner a skladatele Frederica Loeweho (autorů mnoha muzikálů, například výše zmíněné *My fair lady*), jejíž adaptací je novela francouzské spisovatelky Colette. Režie se ujal Stanislav Regal, orchestr hrál pod dirigentskou taktovkou Jana Bedřicha, choreografem inscenace byl František Vychodil, za návrhem scény stál Jiří Procházka a kostýmy vytvořila Bedřiška Ustohalová. V inscenaci hráli Jiří Bíba, Stanislav Regal, Karel Čepek, Arnošt Svoboda či Věra Chourová. V roli Gigi se střídaly Ludmila Falová a Milada Horová. Poslední představení se odehrálo 30. 12. 1975 a jednalo se o 24 provedení této inscenace.

Lerner a Loewe byli již v době uvedení *Gigi* známí i olomouckému publiku díky dřívějšímu uvedení jejich „hиту“ *My fair lady*, tudíž i místní kritika se nevyvarovala komparaci těchto dvou děl, z nichž *Gigi* nevyšla příliš dobře co se originality a invence týče. Ovšem

¹²⁸ -KBZ-: Revizor jako muzikál. *Práce*. 4. 7. 1974.

¹²⁹ KLIMEŠ, Miroslav. Závěr sezóny s Revizorem. *Stráž lidu*. Olomouc. 4. 7. 1974.

¹³⁰ -AC-: Maloměšťák na tapetě *Svobodné slovo*. 23. 7. 1974.

¹³¹ Inscenace byla hrána pro pracovníky Pozemních staveb v Olomouci jako dárek ke Dni stavařů.

ve srovnání s díly jiných autorů se pořád jedná o dílo velmi zdařilé. „Skladatel Loewe vyniká neobyčejnou invencí v tvorbě jemné emociální i jiskřivé rozverně hudby. Také v muzikálu *Gigi* vytvořil hudbu, která je plná barvitě melodičnosti, zejména ve tříčtvrtečním taktu, příznačně oblíbené v oné secesní době.“¹³²

Velkým kladem bylo řešení scény Jiřího Procházky, který pro inscenaci sestavil jemnou a velmi účelnou scénu, v níž využíval množství rychle se střídajících obrazů. Stejně tak choreografie Františka Vychodila kritiku zaujala. Například Adolf Cášek v listech *Nová svoboda* píše toto: „Choreografie Fr. Vychodila nesla znaky všech kladů. Na jeho práci je zajímavé členění rozdílných tanečních variant po celém prostoru jeviště, aniž by byl narušen dojem z baletní kompaktnosti. Zjev jistě nekonvenční. K vizuální líbivosti přispělo výborné kostýmování z návrhů B. Ustohalové a neméně zdařilá scéna ing. arch. J. Procházky.“¹³³

Z hereckých výkonů jsou nejlépe hodnoceny výkony hlavních protagonistů. Karel Čepek, který ztvárnil roli Gastona, byl hojně chválen za dvojí polohu herectví, z nichž lépe než v roli romantika působil jako buržoazní „floutek“, a Milada Horová v roli *Gigi* splňovala všechny aspekty mladé něžné dívky. Z recenzí ovšem nejlépe vychází Jiří Bíba v roli Honoré Lachaillese. Recenzent s iniciály AC se ve své kritice pro noviny *Svobodné slovo* o J. Bíbovi vyjadřuje takto: „Byl na výši herecky i pěvecky a obzvlášť nutno ocenit jeho nenásilné přechody z prózy do zpěvu a naopak.“¹³⁴

Děti z hliněné vesnice

V sezóně 1975/1976 měl premiéru ještě jeden muzikál. Tím byl originální, československý muzikál *Děti z hliněné vesnice*, jehož premiéra, která se uskutečnila 19. 12. 1975, byla zároveň i premiérou československou a prvním uvedením této hry vůbec.¹³⁵ *Děti z hliněné vesnice* jsou adaptací stejnojmenného románu slovenského spisovatele Josefa Sekery, jehož díla jsou ceněna jako jedna z nejlepších z naší poválečné socialistické prózy. Muzikál vytvořili slovenský skladatel Harry Macourek a český muzikálový libretista Ivo. T. Havlů (přeložil a upravil například dříve zmíněný muzikál *Gigi*). Režie tohoto komplikovaného díla se ujal Stanislav Regal, orchestr vedl Jan Bedřich, taneční složku řídil Jiří

¹³² -KBZ-: Československá premiéra muzikálu v DOS *Gigi*. *Práce*. 30. 9. 1975.

¹³³ CÁSEK, Adolf. *Gigi* v Divadle Oldřicha Stibora. *Nová svoboda*. Ostrava 21. 10.1975.

¹³⁴ -AC-: Ve stínu slavného jména. *Svobodné slovo*. 9. 10. 1975.

¹³⁵ Autoři muzikálu byli na premiéře přítomni a za svou práci sklidili bujarý potlesk.

Čada, scénu navrhl Oldřich Šimáček a kostýmy vytvořila Jindřiška Hirschová. V této inscenaci hrál také důležitou roli sbor, smíšený i dětský, jenž vedla Irena Pluháčková. V muzikálu je téměř čtyřicet rolí, z nichž jediná alternovaná byla role hlavní, postavu Rózy ztvárnily Ludmila Falová-Machytková a Helena Horváthová. Inscenace se hrála do 7. 11. 1976 a měla celkem 27 repríz.

Inscenace tohoto typu, co se postav týče, je velmi komplikovaná na přípravu. Na Stanislavu Regalovi bylo, aby všech téměř čtyřicet postav zkoordinoval, aby hráli organizovaně a „nezavazeli“ jeden druhému. Tento úkol se režisérovi opravdu povedl. Adolf Cášek ve své recenzi pro *Novou svobodu* píše: „St. Regal si počínal při přestavování libreta do jevištní podoby nadmíru zkušeně. Dovedl si poradit s rozvětveným ansámblem, jemuž dal pevný herecký řád a vyprovokoval všechny účinkující k maximálně přesvědčivým výkonům.“¹³⁶

Ve stejné recenzi autor dále porovnává Ludmilu Falovou a Helenu Horváthovou, dvě herečky hlavní role. Z recenzentova srovnání vychází lépe alternovaná Helena Horváthová, která více prožívala svou roli a i v těch nejmenších detailech s ní splynula, navíc téměř bezchybně sladila herectví, tanec a zpěv. Oproti tomu Ludmila Falová se jen velmi komplikovaně slučovala s postavou velmi emocionální cikánky.¹³⁷

Harry Macourek vložil do své hudby několik melodicko-rytmických cikánských folklórních prvků, vyváženě s prvky muzikálové hudby, které Jan Bedřich, spolu s orchestrem Divadla Oldřicha Stibora skvěle tlumočil divákům.¹³⁸ Prvky cikánského folkloru se odrážejí také v choreografii Jiřího Čady, o nichž píše recenzent s iniciály KBZ pro noviny *Práce* toto: „Děj hry je přeplněn živými cikánskými tanci ve strhujícím podání baletního souboru DOS, zásluhou vynikající choreografie Jiřího Čady.“¹³⁹

Děti z hliněné vesnice byly uvedeny také na *Přehlídce hudebního divadla 1978 v Olomouci*. Tady se ovšem inscenaci přílišného úspěchu nedostalo. Většina recenzí¹⁴⁰

¹³⁶ CÁSEK, Adolf. Strhující herectví, tanec a zpěv. *Nová svoboda*. Ostrava. 6. 1. 1976.

¹³⁷ Tamtéž.

¹³⁸ KLIMEŠ, Miroslav. Děti z hliněné vesnice. *Stráž lidu*. 29. 12. 1975.

¹³⁹ -KBZ-: Původní český muzikál v DOS. *Práce*. 6. 1. 1976.

¹⁴⁰ Recenze z novin *Tvorba*, *Zemědělské novin*, *Práce* a *Rovnost*. Recenze uvedeny v *Přehlídkovém zpravodaji*. Získáno z *Státní okresní archiv Olomouc*.

na představení kritizovala příběh, který byl snad až příliš sentimentální na muzikál, „kompozičně málo celistvá inscenace byla však poznamenána leckterým operetním klišé.“¹⁴¹

Sezona 1976/1977

Holky na ocet

Muzikál *Holky na ocet* měl na olomouckém jevišti premiéru 19. 12. 1976, tedy půl roku po své československé premiéře, která se konala v Brně. Dílo skladatele Lubomíra Vetešky a textaře Františka Zacharníka vypráví příběh mladých dívek z internátu a hochů z blízké vojenské základny a přináší jak problémy mladých lidí té doby, tak i mezigenerační problémy, zvláště v druhé polovině se také zaměřuje na hrdinské činy vojáků. Inscenaci režíroval Stanislav Regal, orchestr řídil Jan Bedřich, taneční složku vedl hostující choreograf František Vychodil, scéna byla vytvořena Josefem. A. Šálkem a kostýmy navrhla Eliška Zapletalová. Dění byla zároveň padesátou reprízou tohoto muzikálu.

Inscenace *Holky na ocet* je muzikál o mladých lidech a hlavně je „plný“ mladých lidí, což znamenalo pro Stanislava Regala značný problém, jelikož ansámbl operetního souboru nedisponoval v té době tolika mladými herci schopných ztvárnit hlavní postavu. Miroslav Klimeš pro *Stráž lidu* píše: „I když režisér Stanislav Regal vedl zřetelně všechny představitele těch mladičkových dívek a vojáků základní služby k adekvátnímu výrazovému projevu, přesto se mnozí z nich museli nutit do polohy, které již takřikajíc odrostli.“¹⁴² Dále se recenzent zmiňuje, že tento druh muzikálu je herecky vhodný pro vyspělejší mládežnický amatérský soubor, který by to ovšem stěží zvládal po stránce hudební.

A právě hudební složka muzikálu (především její nastudování orchestrem pod vedením Jana Bedřicha) představovala jedno z největších pozitiv. „Svěží, rytmicky i melodicky nápadité zpracování bylo tlumočeno orchestrem velmi zdařile, zpěvákům vypomohly vhodně umístěné mikrofony.“¹⁴³

Divotvorný hrnec

Druhým muzikálem této sezóny byl celosvětově známý muzikál *Divotvorný hrnec*, jehož premiéra se uskutečnila 10. 4. 1977. V Olomouci měl tento muzikál první premiéru

¹⁴¹ MAŠATA, L. Děti z hliněné vesnice. *Zemědělské noviny*. 20. 11. 1976.

¹⁴² KLIMEŠ, Miroslav. Muzikál o mladých a pro mladé. *Stráž lidu*. Olomouc. 23. 12. 1976.

¹⁴³ KLIMEŠ, Miroslav. Muzikál o mladých a pro mladé. *Stráž lidu*. Olomouc. 23. 12. 1976.

v roce 1950¹⁴⁴ (režíroval František Paul).¹⁴⁵ Režie se ujal Stanislav Regal, za dirigentským pultem stál Jan Bedřich, baletní soubor nastudoval choreografii Jiřího Čady, scénu zhotovil Jiří Procházky a kostýmy navrhla Eliška Zapletalová. V roli Josefa Maršálka se střídali Jiří Bíba a Josef Bourek, jeho dceru Káču hrála Ludmila Falová-Machytková v alternaci s Miladou Horovou a Taťánou Wágnerovou a v roli Voodyho se představili Karel Čepek a Ondřej Doležal. Derniéra muzikálu byla 17. 12. 1977 po 34 reprízách.

Zkušený režisér Stanislav Regal pracoval v této hře především s tématem prostého amerického venkova, na kterém žijí lidé bez rozdílu barvy pleti v kontrastu s rasismem, zakotveným v kapitalismu. Adolf Cášek v *Nové svobodě* píše: „I při Regalově nesporné režisérské zkušenosti se některé kreace staly trochu násilně typizované.“¹⁴⁶

Recenzent s iniciálou KBZ z *Práce*, stejně jako Adolf Cášek z *Nové svobody* velmi chválili práci choreografa Jiřího Čady, který do taneční složky inscenace vnesl mnoho typicky černošských prvků. Také vyjádřili obdiv tanečnímu souboru divadle, který se této choreografii chopil s nadšením a elánem a pro ně nezvyklé taneční kreace velmi dobře zvládl „Choreograf Jiří Čada nastudoval s baletním souborem HD s působivými prvky černošského temperamentu taneční vložky, vyjadřující touhu černošů po spravedlnosti a rovnoprávnosti.“¹⁴⁷

Z herců byli kritikou pochváleni například Antonín Jahoda v postavě Čochtana, který do své role vkládal plné nasazení od začátku až do konce. Také Ludmile Machytkové (*rozené Falové pozn.*) se dostalo ovací za svou Káču, bravurně zvládla malými hereckými prostředky vyjádřit postavu, kterou dokreslila skvělým pěveckým podáním. Nejvíce prostoru se v recenzím ovšem nedostalo hlavním rolím, nýbrž roli němé Susan, v podání Evy Jahodové. „Výborná byla E. Jahodová v němé Susan, kterou vytvořila sugestivně s dokonalou výrazovou tvárností.“¹⁴⁸

¹⁴⁴ Pouhé tři roky od svého prvního uvedení.

¹⁴⁵ Informace o autorech hry jsou uvedeny u prvního zpracování.

¹⁴⁶ CÁSEK, Adolf. Americký muzikál v podání olomoucké operety. *Nová svoboda*. Ostrava. 7. 5. 1977.

¹⁴⁷ -KBZ-: Olomoucká inscenace amerického muzikálu Divotvorný hrnec. *Práce*. 19. 4. 1975.

¹⁴⁸ CÁSEK, Adolf. Americký muzikál v podání olomoucké operety. *Nová svoboda*. Ostrava. 7. 5. 1977.

Sezona 1977/1978

Kabaret

V této sezóně byly uvedeny dva muzikály. Prvním z nich je další mezinárodně známé dílo *Kabaret*, premiérované 23. 10. 1977. Joe Masteroff napsal tuto hru podle předlohy *Berlínských povídek* Christophera Isherwooda a hry *Já kamera* Johna van Drutena. Texty písní napsal Fred Ebb a hudbu zkomponoval John Kander (Ebb a Kander také stáli u zrodu muzikálu *Zorba*, který byl v Olomouci inscenován v roce 1971). Režie se opět ujal Stanislav Regal, spolu s dirigentem Janem Bedřichem, taneční složku vedl Jiří Čada, scénu vytvořil Oldřich Šimáček a kostýmy navrhla Jarmila Konečná. Sbor řídila Irena Pluháčková. V roli konferenciéra se představili Jiří Čada a Ondřej Doležal, Sally Bowlesovou hrála nová členka operety Jarmila Hellerová v alternaci s Ivou Benáčkovou, Cliffa Bradshawa si zahráli Karel Čepěk a Antonín Jahoda, Jiří Bíba a Jaroslav Vojtěchovský ztvárnili roli Ernsta Ludwiga a Slečnu Schneiderovou hrála Jarmila Novobilská. Inscenace se do své derniéry 17. 1. 1978 hrála celkem 21krát.

Stanislav Regal stál před nelehkou úlohou, jelikož na platformě „zábavného“ divadla uváděl téma fašismu, které bylo i třicet let po válce stále ožehavé. Postavy byly vedeny tak, aby co nejlépe reflektovaly dané charaktery, což se odráží převážně u dvou ústředních dvojic (Sally s Cliffem a pana Ludwiha se slečnou Schneiderovou), z nichž jediná „nepovedená“ byla postava Sally, ve které se příliš nedržel textové předlohy. Regal se také snažil hru trochu odlehčit přidáním vtipu Vlasty Buriana ve finále obou dějství, i to ovšem nebylo kritikou příliš ceněno.¹⁴⁹ Adolf Cášek ve své recenzi v *Nové svobodě* píše: „Také zakončení prvního dějství známým vtípem Vl. Buriána z doby okupace nebylo šťastné, a právě tak nebylo docíleno příslušného efektu úpravou konce hry.“¹⁵⁰

Oldřich Šimáček návrhem kabaretu, penziónu i bytu docílil jak žádoucí atmosféry kabaretního prostředí, tak doby, ve které se děj odehrává, čili třicátých let. Stejně tak i Jan Bedřich i orchestrem Státního divadla Oldřicha Stibora krácel velmi přesně v jazzových krůčcích Johna Kander.¹⁵¹ Také choreografie Jiřího Čady byla v recenzích velmi dobře hodnocená, recenzent i iniciály AC píše: „Nejpřitažlivější složkou inscenace byla taneční

¹⁴⁹ -AC-: Varující vykřičník. *Svobodné slovo*. 11. 11. 1977.

¹⁵⁰ CÁSEK, Adolf. Muzikál k zamyšlení. *Nová svoboda*. Ostrava. 16. 11. 1977.

¹⁵¹ KBZ-: Kabaret. *Práce*. 28. 10. 1977.

kabaretní čísla v choreografii J. Čady, který pracuje s velmi ukázněným a tanečně kvalitním souborem.“¹⁵²

V téže recenzi ovšem autor poukazuje na stávající problém sboru SDOS pod vedením Ireny Pluháčkové: „Sbor trpí trvalou hlasovou nevyvážeností a tentokrát se nevyvaroval ani intonačních nepřesností.“¹⁵³

Přes veškerou snahu jak inscenačního týmu, tak i ansámblu, neměl muzikál příliš úspěch, diváci odcházeli v rozpacích a muzikál měl jen 20 repríz. Adolf Cášek z *Nové svobody* i Miroslav Klimeš ze *Stráž lidu* se shodují na názoru, že jeden z hlavních důvodů bylo tragické téma, na které olomoučtí diváci nejsou u této formy divadla zvyklí. „Přes všechny klady, jichž bylo nesporně mnoho, byla premiéra přijata s jistými rozpaky. Příčina bude patrně v převaze tragiky nad zábavou.“¹⁵⁴

Oljanta

Jako protipól k tak známému dílu, jakým byl a stále je *Kabaret*, přichází divadlo s novým autorským muzikálem. Muzikál *Oljanta*, který měl celosvětovou premiéru 19. 2. 1978, dílo šéfdirigenta Státního divadla Oldřicha Stibora, skladatele Jana Bedřicha. Libreto a texty k písním napsal Vojtěch Vacke. Autoři čerpali ze staroperuánské legendy o zakázané lásce vojevůdce Oljanty a dcery vládce Inků Kusi Koylur. Režie této inscenace se ujal Stanislav Regal, orchestr dirigoval sám autor Jan Bedřich, choreografii vytvořila Zdena Bronislavská, na scéně hostujícího výtvarníka Oldřicha Šimáčka a kostýmy navrhl Jaromír Pátek.

V recenzi pro *Stráž lidu* autor Miroslav Klimeš do jisté míry kritizuje námět a zpracování tématu muzikálu, kterému pro svou naivitu chybí hlubší význam, postavy nejsou věrohodné a jejich charaktery jsou příliš ploché. „Nelze v této souvislosti nepřipomenout, že k nejcennějším hodnotám mnohých současných muzikálů patří právě hlubší myšlenkové poselství, s čímž přímo souvisí náročnější fabulace, výrazné prokreslení charakterů klíčových postav, jejich dramatická přesvědčivost (...) K nim se tedy *Oljanta* neřadí.“¹⁵⁵

¹⁵² -AC-: Varující vykřičník. *Svobodné slovo*. 11. 11. 1977.

¹⁵³ Tamtéž.

¹⁵⁴ CÁSEK, Adolf. Muzikál k zamyšlení. *Nová svoboda*. Ostrava. 16. 11. 1977.

¹⁵⁵ KLIMEŠ, Miroslav. K premiéře *Oljanty* v Hudebním divadle, Nový muzikál olomouckého autora. *Stráž lidu*. Olomouc. 23. 2. 1978.

O to více dále recenzent chválí hudbu Jana Bedřicha, který jako nadaný skladatel dokázal přivést patřičné tempo a drama. Za svůj um vděčí nejen dokonale zvládnuté technice ale také vrozenému talentu pro invenci. „Díky tomu je i v případě Oljanty výsledkem tvůrčího úsilí hudba plnokrevná pulsující potřebným dramatickým tempem.“¹⁵⁶ Aby dosáhla hudba stylizovaného vyjádření indiánských rytů, skladatel zcela vyškrtl smyčce a silně posílil sekci bicích. Podle Miroslava Klimeše to byl odvážný krok, tvrdí, že tím byla značně oslabena melodická linka na úkor rytmické. „Ten (*melodický základ pozn.*) je ovšem místy příliš útržkovitý, postrádá rozvinutí do širších ploch – a zde právě mohly smyčce splnit důležitou úlohu.“¹⁵⁷

I přesto, že Stanislav Regal jako režisér pro inscenaci vytvořil působivé aranžmá jevištních akcí a nenásilně dotvořil exotickou atmosféru, byli mu vyčítány malé, nebo skoro žádné zásahy do díla po dramaturgické stránce. „Závěrečná scéna je však nejen přespříliš sentimentální, ale též zbytečně rozvleklá. Zestručnění po určité dramatické úpravě by bylo jen ku prospěchu věci.“¹⁵⁸

Sezona 1979/1980

Hello, Dolly!

Posledním muzikálem uvedeným do konce vymezeného období byl další z řady celosvětově známých, dalo by se říct i jeden z nejznámějších, muzikálů *Hello, Dolly!*, premiérován 24. 2. 1980. Scénář k tomuto dílu byl napsán podle komedie *Dohazovačka* Thortona Wildera. Hudbu, stejně jako texty písní napsal Jerry Herman.¹⁵⁹ Inscenaci režíroval Stanislav Regal, orchestr řídil Zvonimír Skřivan, scénu navrhl Jiří Procházka, baletní soubor vedl Zdeněk Prokeš a kostýmy vytvořila Eliška Zapletalová. Do hlavní role Dolly byly obsazeny Marie Schejbalová a Marie Strnadová, postavu Horáce Vandergeldera hráli Ladislav Krasomil v alternaci s Pavlem Růžičkou a Anna Hloušková se představila jako Ermengarda. Inscenace se hrála celkem 57krát, a to jak v Hudebním divadle, tak také v Prostějově či Gottwaldově (dnešní Zlín).

¹⁵⁶ Tamtéž.

¹⁵⁷ Tamtéž.

¹⁵⁸ Tamtéž.

¹⁵⁹ Dílo bylo poprvé uvedeno v 16. 1. 1964 v New Yorku a hrálo se nepřetržitě více než patnáct let. Za tu dobu dosáhlo dílo 2844 repríz, čímž předčil do té doby neúspěšnější muzikál *My fair lady*, který byl za dobu svého prvního uvedení reprízován „pouze“ 2717krát. V době uvedení v Olomouci byl již také muzikál velmi úspěšně zfilmován.

Stanislav Regal si spolu s celým inscenačním týmem touto inscenací na svá bedra naložili opravdu hodně. Nejenže muzikál patřil k tomu nejlepšímu, co světový muzikál té doby mohl nabídnout, navíc byly písně známy z rozhlasu (přezpívané českými interprety), ale i příběh samotný byl několikrát převyprávěn i v jiných divadelních a filmových adaptacích.¹⁶⁰ Díky letitým zkušenostem a přirozenému citu pro vedení herce však svůj úkol režisér zvládl velmi dobře. „Snad největší předností jeho režijní koncepce je dynamismus většiny jevištních akcí, promyšlený rozvrh dramatického času, který působivě podtrhuje dějové špičky a pointy.“¹⁶¹

Miroslav Klimeš ve své recenzi pro *Stráž lidu* dále rozebírá práci nového šéf dirigenta Zvonimíra Skřivana. Recenzent do značné míry chválí dirigentovu práci, potažmo i celý orchestr za to, jak zvládli instrumentálně velmi náročnou hudbu, která je plná rytmických převratů, jediné, co vyčítá byla přílišná dynamika v některých přechodových částech. „Pro dirigenta Zvonimíra Skřivana nebylo zajisté snadné nastudovat s nepříliš početným orchestrem hustě instrumentální partituru s jiskřivou melodickou invencí, častým střídáním swingových, ragtimových i charlestonových rytmů a pestrou paletou nástrojových barev. Celkovému zvukovému obrazu nechybí potřebný lesk (kvalitní žestě), dynamické odstíny by bylo možno v některých přechodech však ještě zjemnit.“¹⁶²

Scénograf Jiří Procházka po dlouhé době využil točny hodolanského jeviště a velice funkčně vytvořil i na omezeném prostoru místo pro davové výstupy a taneční čísla.¹⁶³

Z herecké práce je velmi kladně hodnocena herečka hlavní role Marie Strnadová, ke které se postava typově velmi hodila: „V titulní roli uplatnila Marie Strnadová své bohaté zkušenosti, a protože postava odpovídá jejímu hereckému naturelu, může si připsat způsob ztvárnění podnikavé vdovy Leviové na konto svých úspěchů.“¹⁶⁴ I ostatním hercům se jejich role podařilo hrát velmi dobře.

¹⁶⁰ Muzikál byl také v roce 1969 natočen jako film, s Barbro Streisand v hlavní roli.

¹⁶¹ KLIMEŠ, Miroslav. Hello, Dolly! v Hudebním divadle. *Stráž lidu*. Olomouc. 28. 2. 1980.

¹⁶² KLIMEŠ, Miroslav. Olomoucká „Dolly“. *OKM*. 4. 6. 1980.

¹⁶³ KLIMEŠ, Miroslav. Hello, Dolly! v Hudebním divadle. *Stráž lidu*. Olomouc. 28. 2. 1980.

¹⁶⁴ Tamtéž.

Závěr

Olomoucké divadlo bylo jedno z prvních českých divadel, které se mimo klasické operety věnovalo i muzikálu nebo revue. Do značné míry je to zásluha tehdejšího šéfa operety Stanislava Regala, jehož schopnosti režiséra a dramaturga se ukázaly směřodaté. Mimo to, že olomoucké divadlo sáhlo i po zpopularizovaných kusech jako je *My fair Lady* (1966) či *Kiss me, Kate* (1969), inscenovalo i díla méně známá, jako např. *Když je v Římě neděle* (1963). V průběhu třiceti let soubor operety premiéroval 24 muzikálů, z toho většinu režíroval Stanislav Regal, šest muzikálů bylo inscenováno hostujícími režiséry a v případě *Výtečníků* byla inscenace vytvořena Amatérským studiem Divadla Oldřicha Stibora.

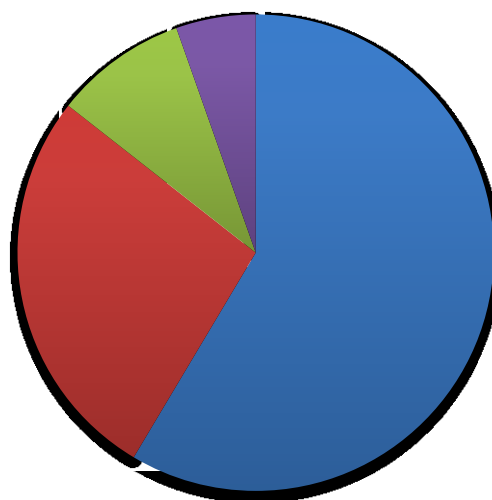
Muzikály byly také většinou vytvořeny jedním inscenačním týmem, jehož členové se měnili jen při stálé výměně v souboru. Inscenace se také hrály primárně v Novém divadle v Hodolanech, tedy v divadle souboru operety.

Ve výběru inscenací převažovaly většinou divácky oblíbené muzikály z americké provenience, v několika málo případech pak z Německa a Itálie. Ve čtyřech případech sáhli dramaturgové po českých muzikálech. Rozhodnutí produkovat jen malé množství českých muzikálů nevyplývá z nízkého diváckého ohlasu, naopak české, potažmo československé muzikály se těšily velké oblibě a často zůstávaly na programu déle než ostatní. Problémem českých muzikálů byl úzký výběr inscenací.

Během let 1950–1980 bylo odehráno 23 inscenací 22 muzikálů¹⁶⁵ (v textu je uvedeno s *Výtečníky* 24 představení). V šedesátých letech se hrál průměrně jeden muzikál za sezónu, v letech sedmdesátých poté dva sezóně.

¹⁶⁵ Muzikál *Divotvorný hrnec* byl inscenován 2krát (v roce 1950 a 1977).

Země vzniku muzikálu

■ Velká Británie, Spojené státy Americké ■ Československo ■ Itálie ■ Německo.

Z uvedeného grafu lze vidět, že nejvíce zastoupené muzikály v olomouckém divadle byly původní anglické muzikály, což vyplývá z faktu, že žánr vznikl v těchto zemích a byl zde velmi populární, proto také nejznámější kusy pocházejí odtud. Celkem se jich hrálo 13, mezi nimi například *Bleší trh* (1961), *My fair lady* (1966) či *Hello, Dolly!* (1980).

Olomoucké divadlo uvedlo pět muzikálů českých a slovenských autorů. Dva z nich byly originální muzikály *Děti z hliněné vesnice* a *Oljanta*, další představení *Ošklivá Elza*, *Lazebník se Sevilly* a *Revizor* byly původně hry cizích autorů, upravené na muzikál. Do tohoto seznamu lze přidat ještě inscenaci *Simple se žení*, kterou na hudební komedii přepracovali Jiří Suchý a Jiří Šlitr, Stanislav Regal pak z představení vytvořil přidáním mnoha dalších písní této známé dvojice muzikál.

Zbylé dva muzikály byly italské - *Když je v Římě neděle* (1963) a *Na shledanou, Bettino* (1964) a jeden německý *Záhadný přítel Bunburry* (1965).

Průměrný počet premiér muzikálu byl jeden za sezonu, ovšem jejich reprízy se vždy konaly v kratších časových úsecích, než je tomu dnes, a to především díky tomu již zmíněnému faktu, že soubor disponoval vlastním prostorem, takže mohli opakovat jeden kus i několikrát týdně. Počet odehraných představení nebyl nikdy menší než 23 repríz, nejvíce opakované představení dosáhlo 85 repríz.

Do hlavních rolí byli převážně obsazováni stálí zpěváci operetního souboru, jehož sólisté se příliš často neměnili. V muzikálech ale často hostovali i členové činoherního souboru, popřípadě i členové souboru baletního, a to nejen v epizodních a vedlejších rolích, potažmo tanečních číslech, ale i jako hlavní postavy.

O inscenacích nejčastěji psaly deníky *Stráž lidu*, *Lidová demokracie* a *Svobodné slovo*. Nejčastěji se potom v těchto denících objevovaly krátké zprávy o konání inscenace. Tyto informační zprávy se o ní zmiňovaly pouze v superlativech.

Z podrobnějších kritik lze usoudit, že především práce Stanislava Regala a Jiřího Procházky byl tím, co pozvedalo muzikály na vyšší úroveň. Také taneční složka, jako jedna z nedílných součástí těchto inscenací, byla často hodnocena kladně, a to především pod vedením Jiřího Čady. Právě ve spojení s Čadovou choreografií se v recenzích často objevovala slova jako: svižné, hybné, patřící k muzikálu.

Z hlediska kritiky nebyla příliš dobře hodnocena práce dirigenta a orchestru. Ovšem tyto připomínky většinou nebyly hudebního rázu ve smyslu rozladěnosti či chybné interpretace, jako spíše výhrady k příliš hlučnému orchestru, který kryl zpěváky. Psalo se, že kvůli orchestru nebyli slyšet sólisté, potažmo mnohdy ani sbory.

Sólistům souboru bylo, především v šedesátých letech, vytýkáno příliš operetních návyků, a to jak ve zpěvu, tak v gestech. Také jim byl vyčítán jejich herecký projev v mluvených částech, jelikož se nejednalo o herce, a tudíž příliš nezvládali artikulaci a intonaci. Tyto nedostatky ovšem postupem času vymizely a na konci šedesátých let již není o takových pochybeních v recenzích žádná zmínka. Naopak kritici již od prvních inscenací muzikálu vyzdvihovali schopnost aktérů koordinovat zpěv, herectví a tanec.

I přesto, že se klasická opereta stále těšila velké oblibě, muzikál si postupem času vydobyl své místo mezi nejvíce hranými žánry olomouckého divadla.

Tato bakalářská práce je první prací, která zevrubně zkoumá dějiny muzikálů v dnes Moravském divadle, a jako taková se nezaměřuje na porovnávání vlivu muzikálu na celkový chod divadla, na srovnání počtu inscenací v poměru s ostatními soubory ani na ekonomickou stránku uvádění muzikálů. To by mohlo být tématem dalšího bádání na tomto poli.

Shrnutí

Primárním cílem této práce bylo zmapovat inscenování muzikálu na scéně olomouckého divadla v letech 1950–1980 a jeho ohlasy v dobových periodících. Práce popisuje dosud méně probádanou oblast dramaturgie a realizování muzikálu souborem operety, v té době v Československu nového fenoménu. Text zahrnuje informace o uvedených muzikálech mezi lety 1950–1980, data premiér, téměř vždy i derniér inscenace a počtu repríz. Základními údaji sepsanými v této studii jsou jména tvůrců inscenace a jména hlavních představitelů. Sekundární cíl této práce se zaměřoval na zhodnocení ohlasu a popularity konkrétních inscenací pomocí dostupných periodik. Pokud byly v tisku recenze na konkrétní muzikál, jsou zmíněny či citovány nejdůležitější pasáže, zabývající se úspěchy či naopak problémy dané inscenace.

Teoretická část práce charakterizuje pojem muzikál a uvádí rozdíly mezi dalšími podobnými žánry. Dále blíže přibližuje situaci souboru operety v daném období, uvádí inscenace, které byly realizovány, popisuje budovu v Hodolanech, kde soubor působil a uvádí seznam členů souboru. Poslední kapitola teoretické části obsahuje medailonky nejvíce se angažujících inscenátorů muzikálů, režiséra Stanislava Regala, dirigenta Jana Bedřicha, choreografa Jiřího Čadu, scénografa Jiřího Procházku a kostyméra Josefa A. Šálka.

Praktická část uvádí 24 muzikálů, které byly za období třiceti let uvedeny. Práce sleduje především jaké muzikály byly uváděny se zaměřením na zemi původu muzikálu, dále kdo se podílel na realizování představení a sleduje, jak dlouho se inscenace uváděla, včetně počtu repríz. Z tisku poté především poukazuje, která periodika se představením zabývala a poté konkrétně, jak byli hodnoceni inscenátoři, herci či hudba a zdali měl soubor dlouhodobé problémy v některé oblasti realizace představení.

Summary

The main aim of this thesis is to describe musical performances on theatre in Olomouc from 1950 to 1980 and its newspaper's interest. The thesis describes not much researched field of dramaturgy and implementing of musicals made in operetta ensemble, considering that musical was new phenomenon in Czechoslovakia. The thesis informs about musicals produced during mentioned period including dates of opening nights, almost every date of closing night and number of reprises. Fundamental data of this thesis are names of creators of the production and lead role's actors. Secondly the thesis is focused on press evaluation and popularity which is showed by newspaper articles. If there were such articles, focusing on specific production, there are mention in this text and are quoted the most interesting parts that mention successes or problems of the production.

Theoretical part of this work characterizing the term „musical“ and gives a differences among other similar genres. Then it describes the situation of ensemble of operetta during the time, show a few plays that were done despite musicals, describe the building in Hodolany, where the ensemble was situated and gives a list of members of operetta ensemble. In last chapter of theoretical part there are portraits of most committed members of stage producing, director Stanislav Regal, conductor Jan Bedřich, choreographer Jiří Čada, scenographer Jiří Procházka and costume designer Josef A. Šálek.

The practical part shows 24 musicals, which were made during those thirty years. The thesis observes what kind of musicals were staged, mainly from which country are they, then who was part of producing company and how long was it putted on the stage including number of repeats. The thesis shows which press was interested in musicals produced in Olomouc and then more specifically how were evaluated the creators, actors or the sound of the musical according to the press.

Zusammenfassung

Das primäre Ziel dieser Arbeit war es, die Aufführung des Musicals auf der Bühne des Theaters in Olomouc in den Jahren 1950 -1980 und seine Anklänge in zeitgenössischen Periodika zu untersuchen. Die Arbeit beschreibt ein bisher weniger erforschtes Gebiet von Dramaturgie und eine Realisierung des Musicals mit einer Genregruppe Operette, was in jener Zeit in der Tschechoslowakei ein neues Phänomen dargestellt hat. In dem Text sind die Informationen über die in den Jahren 1950 – 1980 aufgeführten Musicals, die Daten ihrer Premieren, fast immer auch der Dernièren und die Informationen über die Anzahl von Reprisen aufgenommen. Die Grundangaben in dieser Studie sind Namen der Autoren der Inszenierungen und Namen der Hauptdarsteller. Das sekundäre Ziel dieser Arbeit war die Beurteilung des Anklangs und der Popularität der konkreten Inszenierungen mittels der zugänglichen Periodika. Falls es in der Presse, die sich auf konkrete Musicals beziehenden Rezensionen gab, sind die wichtigsten Abschnitte beschrieben oder zitiert, die sich mit den Erfolgen oder im Gegenteil mit den Problemen der betreffenden Inszenierung beschäftigt haben.

Der theoretische Teil der Arbeit beschreibt den Begriff Musical und führt die Unterschiede zwischen den anderen ähnlichen Genres an. Ferner ist hier die Situation der Genregruppe Operette in dem gegebenen Zeitabschnitt dargestellt und es sind hier die Inszenierungen angegeben, die ausgeführt worden sind. In diesem Teil ist auch das Gebäude in Hodolany beschrieben, in welchem die Gruppe tätig war und es sind hier die Namen von Gruppenmitgliedern angeführt. Das letzte Kapitel des theoretischen Teiles enthält Kurzbiografien der sich am meisten engagierenden Inszenatoren der Musicals, und zwar des Regisseurs Stanislav Regal, des Dirigenten Jan Bedřich, des Choreographen Jiří Čada, des Szenographen Jiří Procházka und des Kostümbildners Josef A. Skalka.

Der praktische Teil führt 24 Musicals an, die während der dreißig Jahre aufgeführt worden sind. Die Arbeit beschäftigt sich vor allem damit, welche an ihrem Herkunftsland orientierten Musicals aufgeführt worden sind, wer an der Aufführung teilgenommen hat, wie lange und mit wie vielen Reprisen das Musical aufgeführt wurde. Was die Presse betrifft, weist die Arbeit auf die Periodika hin, die sich mit der Aufführung beschäftigt haben, dann beschreibt die Arbeit konkret, wie die Inszenatoren, die Schauspieler und die Musik beurteilt

worden sind und ob die Gruppe langfristige Probleme in irgendeinem Bereich der Aufführung hatte.

Seznam pramenů a literatury

Použitá literatura

BALATKOVÁ, Jitka, Josef BARTOŠ, Alena BUREŠOVÁ a kolektiv. *Dějiny Olomouce*. 2. svazek. Editor Jindřich SCHULZ. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009.

BLÜML, Jan. *Dějiny moderní populární hudby v Olomouci se zaměřením na období 1945-1989*. Olomouc, 2014.

BROŽOVSKÁ, Jarmila, Eugenie DUFKOVÁ a Bořivoj SRBA. *Postavy brněnského jeviště (1884-1989): umělci Národního, Zemského a Státního divadla v Brně*. Díl 2. Brno: Státní divadlo, 1989.

ČERNÝ, František. *Kalendárium dějin českého divadla*. Praha: Svaz českých divadelních umělců, 1989.

DRLÍK, Vojen, Taťjana LAZORČÁKOVÁ, Karel STEINMETZ, Jiří STÝSKAL, Jana HOLEŇOVÁ, Ivan ŠIMÁČEK a Adolf JANKOVSKÝ. *Moravské divadlo Olomouc 1920-2000: almanach*. Editor Karel STEINMETZ. Olomouc: Moravské divadlo Olomouc, 2000.

HOLEŇOVÁ, Jana (ed.). *Český taneční slovník: tanec, balet, pantomima*. Praha: Divadelní ústav, 2001.

KOŽUŠNÍK, Václav. *Historie budov olomouckého divadla*. Olomouc: Dana, 2010.

PAVLOVSKÝ, Petr (ed.). *Základní pojmy divadla: teatrologický slovník*. Praha: Nakladatelství Libri & Národní divadlo, 2004.

Sadie, Stanley (ed.). *The New Grove Dictionary of Music and Musicians, Volume Twelve*. 2nd ed. New York: Grove, 2001.

SPURNÁ, Helena (ed.). *Hudební divadlo jako výzva*. Praha: Národní divadlo, 2004.

ŠOMROVÁ, Eva a kolektiv. *Česká divadla. Encyklopedie divadelních souborů*. Editor Eva Šormová. Praha: Divadelní ústav 2000.

ŠTĚDRŮ, Bohumír, Zdenko NOVÁČEK a Gracian ČERNUŠÁK (ed.). *Československý hudební slovník osob a institucí*. Svazek první, A-L. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963

ŠTEFANIDES, Jiří. *Kalendárium dějin divadla v Olomouci: (od roku 1479)*. Praha: Pražská scéna, 2007.

VIČAR, Jan a kolektiv. *Hudba v Olomouci 1945-2013*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014.

Ročenky

KABELÁČ, Vojtěch, Svetozar VÍTEK, Iša KREJČÍ, Stanislav KŘUPKA a Stanislav REGAL (ed.). *Olomoucké divadlo v desetiletí 1945-1955*. Olomouc: Krajské oblastní divadlo, 1957.

CHARVÁTOVÁ, Z. a Marie BARTONÍČKOVÁ. *Divadlo Oldřicha Stibora v desetiletí 1955-1965*. Olomouc: Divadlo Oldřicha Stibora, 1965.

JORDOVÁ, Anna a Ivan ŠIMÁČEK. *Státní divadlo Oldřicha Stibora v desetiletí 1965-1975*. Olomouc: Státní divadlo Oldřicha Stibora, 1975.

Kvalifikační práce

GERICHOVÁ, Michaela. Josef A. Šálek - architekt, scénograf, výtvarník a pedagog. Brno, 2017. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce PhDr. Dagmar Koudelková.

HOŘÍNKOVÁ, Alena. *Stanislav Regal a jeho význam pro operetní soubor Moravského divadla v Olomouci*. Olomouc, 2002. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Katedra muzikologie. Vedoucí práce Vladimír Hudec.

KOPECKÁ, Vendula. *Umělecký profil Jiřího Čady, sólisty operety a choreografa Moravského divadla v Olomouci*. 2008. Diplomové práce. Univerzita Palackého, Katedra hudební výchovy. Vedoucí práce Vladimír Kyas.

Noviny a časopisy

Hudební rozhledy

KOPECKÝ, Jiří (ed.). *Musicologica Olomucensia VIII*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006.

Lidová demokracie

Nová svoboda

Ostravský večerník

OKM (Ostravský kulturní měsíčník)

Práce

Rovnost

Stráž lidu

Svobodné slovo

Tvorba

Zemědělské noviny

Internetové odkazy

Český hudební slovník osob a institucí. ceskyhudebnislovník.cz. heslo Jan Bedřich. cit. 15. 06. 2018.

Programy a zpravodaje

Programy k inscenacím z archivu Moravského divadla Olomouc

Zpravodaj 38. Jiráskova Hronova. Hronov, 1968.

Program k výstavě u příležitosti 70. narozenin ing. Arch. Jiřího Procházky. Olomouc, 1983

Přehlídkový zpravodaj ku *Přehlídce hudebního divadla 1978 v Olomouci*.

Anotace

Příjmení a jméno autora	Sittová Kamila
Název katedry	Katedra Muzikologie
Název fakulty	Filosofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Název diplomové práce	Muzikál souboru operety olomouckého divadla v období 1950–1980
Jméno vedoucího práce	Mgr. Alice Ondřejková, Ph.D doc. PhDr. Jiří Kopecký, Ph.D
Počet stran	70 (a 5 Příloha)
Počet znaků	110 129
Počet příloh	1
Počet titulů použité literatury	14
Klíčová slova	Muzikál, soubor operety, olomoucké divadlo, inscenování muzikálu
Anotace	Bakalářská práce se zabývá inscenováním muzikálu v souboru operety olomouckého divadla v období 1950–1980. Teoretická část práce definuje pojem muzikál, přibližuje činnost souboru operety v daném období, včetně popisu budovy, ve které inscenovali a členů operety a uvádí medailony hlavních inscenátorů. Praktická část popisuje konkrétní inscenace, včetně data premiér, jmen hlavních inscenátorů a představitelů a počtu repríz. Dále zkoumá zmínky v dobovém tisku a jeho hodnocení daného představení.

Příloha

Seznam všech inscenací souboru operety olomouckého divadla v období 1950–1980

Název	Typ	Autor	Režisér	Skladatel	Premiéra	Derniéra
Alessandro Stradella	Opereta	Friedrich, Wilhelm	Paul, František	Flotow, Friedrich von	08.11.1952	01.01.1900
Baker Street	Opereta	Coopersmith, Jerome	Regal, Stanislav	Grudeff, M., Jessel,	28.01.1968	11.04.1968
Balada o doktoru Crippenovi	Opereta	Mankovitz, Wolf	Regal, Stanislav	Norman, Monty	16.12.1962	20.04.1963
Benátská vdovička	Opereta	Goldoni, Carlo	Regal, Stanislav	Trojan, Václav	20.05.1962	17.02.1963
Bílý akát	Opereta	Maase, Vl. Červins	Konstantin, Karel j.	Dunajevskij, Isaac	16.01.1960	28.12.1960
Bleší trh	Opereta	Mankowitz,	Regal, Stanislav	Heneker, Norman	01.10.1961	18.11.1962
Boccaccio	Opereta	Zell, F.-Genée, R.	Šašek, Karel	Suppé, Franz von	17.11.1951	01.01.1900
Caesar	Opereta	Voskovec, J.-Werich, J.	Regal, Stanislav	Ježek, J.-Hála, Vlast.	28.10.1964	07.04.1965
Cikánská láska	Opereta	Willner, A.M. - Bodanzky,	Regal, Stanislav	Lehár, Franz	17.10.1971	29.10.1972
Cikánský baron	Opereta	Schnitzer, Ignác	Paul, František	Strauss, Johann	30.12.1950	01.01.1900
Cikánský baron	Opereta	Schnitzer, Ignác	Regal, Stanislav	Strauss, Johann	07.12.1969	24.03.1972
Cirkus Humberto	Opereta	Koenigsmark, Josef	Regal, Stanislav	Kříčka, Jaroslav	15.04.1956	20.11.1956
Čardášová princezna	Opereta	Stein, Leo-Jenbach,	Regal, Stanislav	Kálmán, E.	25.05.1957	07.12.1958
Čardášová princezna	Opereta	Stein, Leo - Jenbach	Regal, Stanislav	Kálmán, Emmerich	02.11.1975	08.01.1977
Čekanky	Opereta	Svoboda, F.X.	Bršlica, František	Mareš, K.-Michajlov, A.	09.10.1966	26.03.1967
Česká polka	Opereta	Válek, Vojta	Paul, František	Achác, F.	10.09.1950	01.01.1900
Dáma od Maxima	Opereta	Feydeau, G.	Regal, Stanislav	Sielicki, Ryszard	15.06.1980	26.04.1981
Děti z hliněné vesnice	Opereta	Havlů, Ivo T.	Regal, Stanislav	Macourek, Harry	19.12.1975	07.11.1976
Děvče z předměstí	Opereta	Tyl, Josef Kajetán	Regal, Stanislav	Piskáček, Rudolf	29.11.1964	22.02.1966
Děvče z předměstí aneb Všecko vyjde najevo	Opereta	Brožík, Emanuel	Paul, František	Piskáček, Josef	23.06.1951	01.01.1900
Dítě Paříže	Opereta	.,	Linhart, Oskar j.h.	Lecocq, Charles	30.01.1972	26.10.1972
Dívka a moře	Opereta	Ševcov, Dimitrij	Šilan, Ján j.h.	Ceglar, Jakov	13.04.1975	10.06.1976
Divotvorný hrnec	Opereta	Harburg, E.Y. - Saidy	Regal, Stanislav	Lane, Burton	10.04.1977	11.01.1978
Don Quijote	Opereta	Wasserman, - Leigh	Regal, Stanislav	Darion, J.	08.02.1970	25.05.1970
Drak je drak	Opereta	Skála,-Fux,- Pant.	Regal, Stansilav	Štancl, Ladislav	01.12.1963	20.04.1964
Dům u tří děvčátek	Opereta	Willner, N.A.-Reichert,H.	Paul, František	Schubert, Franz	07.12.1952	01.01.1900
Dům u tří děvčátek	Opereta	Willner, - Reichert	Regal, Stanislav	Berté, Heinrich	08.12.1968	30.11.1969
Fantom operety	Opereta	Fier, E. - Fiala, J.	Regal, Stanislav	Fiker, E. - Fiala, J	18.02.1961	27.06.1961

Fatinica	Opereta	Genée, R. - Zell, F.	Vokálek, E.F.	Suppé, Franz von	29.03.1958	11.12.1958
Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka	Opereta	Tyl, Josef Kajetán	Regal, Stanislav	Škroup, František	30.04.1960	02.07.1961
Frajerečka	Opereta	Poláček, Václav	Skoumal, K.M.	Hanák, Mirko	29.11.1970	21.11.1971
František Kmoch, český muzikant	Opereta	Havlásek, Jan	Regal, Stanislav	Kmoch, František	12.06.1977	07.05.1978
Frasquita	Opereta	Willner, A.M. - Reichert	Kordula, František j.h.	Lehár, Franz	22.04.1979	20.01.1980
Friederika	Opereta	Herzer, L. - Lohner, F.	Regal, Stanislav	Lehár, Franz	28.01.1956	23.09.1956
Gejša	Opereta	Hall, Owen	Preisler, František	Jones, Sidney	18.12.1977	26.11.1978
Gigi	Opereta	Lerner, Alan Jay	Regal, Stanislav	Loewe, Frederic	21.09.1975	30.12.1975
Giroflé - Girofla	Opereta	Vanloo, A.- Letteriér, E.	Regal, Stanislav	Lecoq, Charles	08.05.1966	27.05.1967
Giuditta	Opereta	Knepler, P. - Lohner	Regal, Stanislav	Lehár, Franz	14.06.1970	18.04.1971
Hallo, Freddie	Opereta	Slomczyński, M.	Paul, František	Macourek, Karel	30.12.1951	01.01.1900
Hej, pane kapelníku!	Opereta	Stehlík, Miroslav	Regal, Stanislav	Machek, Miloš	13.03.1960	27.08.1960
Helenka je ráda aneb Slaměný klobouk	Opereta	Werich, Jan	Melichar-Skoumal, K. j.h.	Hála, Vlastimil	13.09.1964	01.01.1900
Hello, Dolly !	Opereta	Stewart, Michael	Regal, Stanislav	Herman, Jerry	24.02.1980	14.06.1981
Holky na ocet	Opereta	Zachárník, F.	Regal, Stanislav	Veteška, Lubomír	19.12.1976	01.06.1978
Host z Paříže	Opereta	Szigligeti, E. - Tab	Regal, Stanislav	Vincze, O.	09.02.1958	22.10.1959
Hrabě Luxemburg	Opereta	Willner, - Bodanzky,	Regal, Stanislav	Lehár, Franz	09.10.1976	17.04.1977
Hraběnka Marica	Opereta	Brammer, J.- Grünwald, A.	Regal, Stanislav	Kálmán, Emmerich	23.01.1966	21.02.1967
Jedenácté přikázání	Opereta	Šamberk, Ferdinand	Domes, Hugo j.h.	Sternwald, Jiří	27.03.1965	20.09.1965
Jedenáctý v řadě	Opereta	Corra, - Achille - Nováče	Regal, Stanislav	Nováček, S.E.	21.06.1969	11.02.1970
Kabaret	Opereta	Masteroff, J. - Ebb F.	Regal, Stanislav	Kander, John	23.10.1977	17.01.1978
Kapsy plné peněz	Opereta	Solovič, J.	Regal, Stanislav	Bázlik, Igor	16.12.1979	17.04.1980
Karambol	Opereta	Janowski, Maurycy	Regal, Stanislav	Odd, Cony	20.06.1971	12.01.1972
Kat a blázen	Opereta	Voskovec+, Werich	Dopita, Zdeněk, j.h.	Ježek, Jaroslav	03.02.1963	09.10.1963
Kavárnička	Opereta	Benatzky, Ralph	Regal, Stanislav	Benatzky, Ralph	31.01.1971	17.12.1971
Kdybych byl králem	Opereta	Dennery, A. - Brésil	Paul, František	Adam, A.Ch.	16.02.1954	04.06.1954
Když je v Římě neděle	Opereta	Garinei, P. - Giovan	Pokorný, Karel	Kramer, Gorni	31.03.1963	19.01.1964
Kiss me Kate	Opereta	Spewakovi, S. + B.	Regal, Stanislav	Porter, Cole	26.04.1969	23.11.1969

Kouzelná neděle (A máma o tom ví?)	Opereta	Walden, Jerzy	Doutlík, Miroslav j.h.	Petr, Zdeněk	26.06.1966	24.11.1966
Krajkový šátek	Opereta	Dusil, V. - Hach, J.	Regal, Stanislav	Strauss, Johann	11.06.1967	29.06.1969
Král tuláků	Opereta	,,	Regal, Stanislav	Friml, Rudolf	03.12.1967	26.12.1968
Krásná Galathea	Opereta	Böttcher, Wolfgang	Regal, Stanislav	Suppé, Franz von	07.11.1965	15.04.1966
Krásná Helena	Opereta	Meilhac, H.-Halévy,	Lampa, Rudolf j.h.	Offenbach, Jacques	11.12.1960	07.12.1961
Krásná Saskia	Opereta	Willner, R.A-Reichert,	Regal, Stanislav	Nedbal, Oskar	08.10.1955	01.06.1956
Lazebník ze Sevilly	Opereta	Beaumarchais, P.-A.C	Špidla, Václav	Burian, E.F. - Hudec	13.01.1974	06.06.1974
Lelio, zvaný Lhář	Opereta	Goldoni, Carlo	Regal, Stanislav	Frýda, Jan	19.11.1955	25.11.1956
Limonádový Joe	Opereta	Brdečka, Jiří	Koenigsmark, Josef j.h.	Rychlík, J.-Hála, V.I.	07.09.1963	11.02.1964
Lod' komediantů	Opereta	Hammerstein, Oscar	Regal, Stanislav	Kern, Jerome	03.11.1973	19.12.1974
Loutka	Opereta	Ordonneau, Maurice	Regal, Stanislav	Audran, Edmond	23.02.1955	13.10.1957
Lumpacivagabundus	Opereta	Nestroy, J.N.	Drvota, Mojmír	Sedlář, Josef	23.08.1952	01.01.1900
Lumpacivagabundus	Opereta	Nestroy, J.N.	Spilka, Vrat.	,,	19.11.1961	31.12.1962
Madame Favart	Opereta	Chivot, M. - Duru, A	Černý, Václav j.h.	Offenbach, Jacques	13.10.1956	16.06.1957
Madlén	Opereta	Bourek, J.- Mařík, D.	Regal, Stanislav	Nikodém, - Pečke	20.06.1958	29.06.1959
Mamzelle Nitouche	Opereta	Meilhac, - Millaud	Regal, Stanislav	Hervé, Florimond	25.06.1961	25.12.1962
Mamzelle Nitouche	Opereta	Meilhac, - Millaud,	Paul, František	Hervé, Florimond	06.12.1953	04.07.1955
Mamzelle Nitouche	Opereta	Meilhac, - Millaud	Regal, Stanislav	Hervé, Florimond	11.10.1970	16.04.1972
Miliony pana Gladiátora	Opereta	Labiche, Eugéne	Regal, Stanislav	Fišer, Luboš	01.10.1967	31.12.1967
Mlynářka z Granady	Opereta	Konstantin, Karel	Preisler, František	Kalaš, Julius	07.05.1976	07.09.1976
Mlynářka z Granady	Opereta	Konstantin, Karel	Konstantin, Karel j.h.	Kalaš, Julius	24.05.1959	09.10.1960
My Fair Lady	Opereta	Lerner, Alan Jay	Regal, Stanislav	Loewe, Frederick	11.12.1966	14.06.1968
Na shledanou v sobotu	Opereta	Wendlerová, Ursula	Kabeláč, Vojtěch	Dlouhý, J. - Wendler	20.03.1960	09.07.1960
Na shledanou, Bettino!	Opereta	Garinei-Giovannini-K,	Regal, Stanislav	Kramer,	12.04.1964	03.01.1965
Nebe na zemi	Opereta	Werich, J.-Rachlík, F	Paul, F.-Drvota, M.	Ježek, J.-Trojan, V.	19.09.1953	13.06.1954
Nebe za pár tisíc	Opereta	Stanislav, Karel	Vyoral, Mojmír j.h.	Trinner, Rudolf	18.03.1962	04.11.1962
Nebraňte mi zpívat	Opereta	Delescu, L.-Sever, E.-	Regal, Stanislav	Dendrino, Gherase	16.03.1957	15.02.1958
Neděle na střeše	Opereta	Katajev, Valentin	Regal, Stanislav	Bedřich, Jan	21.05.1972	24.01.1973
Není všední den	Opereta	Ševčovič, Peter	Regal, Stanislav	Novák, Milan	16.10.1960	18.04.1961

Netopýr	Opereta	Haffner,C - Genée,R.	Paul, František	Strauss, Johann	12.06.1954	30.06.1955
Netopýr	Opereta	Haffner,C- Genée, R.	Regal, Stanislav	Strauss, Johann	21.01.1962	21.06.1963
Noc v Benátkách	Opereta	Zell, F. - Genée, R	Preisler, František	Strauss, Johann	13.02.1977	29.01.1978
Noc v Benátkách	Opereta	Zell, F. - Genée, R.	Regal, Stanislav	Strauss, Johann	22.11.1954	01.01.1900
O veselém pěvci	Opereta	Carré,M.- Barbier,J.	Vokálek, E.F.	Gounod, Charles	12.05.1957	08.04.1958
Ohňostroj	Opereta	Charell,E.- Amstein,J.	Haas, Otto j.h.	Burkhard, Paul	02.02.1964	27.12.1964
Ohňostroj	Opereta	Burkhard, Paul	Regal, Stanislav	Burkhard, Paul	25.02.1979	21.03.1980
Oljanta	Opereta	Vacke, Vojtěch	Regal, Stanislav	Bedřich, Jan	19.02.1978	16.11.1978
Orfeus v podsvětí	Opereta	Crémieux, Hector	Regal, Stanislav	Offenbach, Jacques	26.05.1963	07.02.1965
Osel a stín	Opereta	Voskovec, - Werich	Regal, Stanislav	Ježek, Jaroslav	15.11.1959	25.03.1960
Ostrov snů	Opereta	Gilbert, R. - Schwenzen P	Regal, Stanislav	Stolz, Robert	17.03.1974	09.12.1974
Ošklivá Elza	Opereta	Rikslakki, E.	Regal, Stanislav	Bedřich, Jan	26.04.1970	16.12.1970
Palackého třída 27	Opereta	Šamberk, Fr. Ferd.	Paul, František	Sedlář, Josef	17.05.1952	20.10.1952
Paní Marjánka, matka pluku	Opereta	Tyl, J.K.	Regal, Stanislav	Trojan, Václav	13.10.1974	28.05.1975
Paní Marjánka, matka pluku	Opereta	Tyl, J.K.	Regal, Stanislav	Trojan, Václav	09.05.1958	09.05.1959
Pericola	Opereta	Meilhac,H.- Halévy,L.	Regal, Stanislav	Offenbach, Jacques	29.09.1959	01.01.1900
Perly panny Serafinky	Opereta	Brožík, E. - Balda, J.	Regal, Stanislav	Piskáček, Rudolf	19.03.1966	31.05.1969
Pes na seně	Opereta	Vega, Lope de	Drvota, M.	Fischer,	18.10.1952	01.01.1900
Píseň tajgy	Opereta	Poměščíkov, E. - Rož	Regal, Stanislav	Miljutin, Jurij. S.	09.03.1973	19.04.1974
Píseň tajgy	Opereta	Poměščíkov, E.	Regal, Stanislav	Miljutin, J.S.	25.10.1958	20.12.1959
Plaváček	Opereta	Bourek, J.	Kubíček, V.	Habrda, L.	08.12.1951	01.01.1900
Ples v hotelu Savoy	Opereta	Grünwald, A. - Löhner	Preisler, František	Abraham, Paul	25.06.1978	21.12.1979
Ples v opeře	Opereta	Léon, V. - Waldberg,	Pacl, Jan j.h.	Heuberger, Richard	02.07.1960	24.05.1961
Ples v opeře	Opereta	Hostomská, A. - Vorel J.	Regal, Stanislav	Heuberger, Richard	21.10.1979	18.05.1980
Podskalák	Opereta	Šamberk, F.X.	Paul, František j.h	Hašler, Karel	11.10.1969	20.12.1970
Polská krev	Opereta	Stein, Leo	Regal, Stanislav	Nedbal, Oskar	01.12.1957	02.01.1959
Polská krev	Opereta	Stein, Leo	Regal, Stanislav	Nedbal, Oskar	28.06.1973	19.01.1975
Přijedu včera	Opereta	Červinskij, M.	Renč, V. j.h.	Maas, V.	08.12.1963	15.12.1964
Ptáčník	Opereta	West, M. - Held, L.	Preisler, František	Zeller, Carl	21.10.1978	02.09.1979

Ptáčník	Opereta	Šašek, Karel	Šašek, Karel	Zeller, Carl	09.02.1952	01.01.1900
Revizor	Opereta	Gogol, N.V.	Paul, František	Weis, Karel	23.05.1951	10.10.1951
Revizor	Opereta	Turan, J. - Kramosil	Kramosil, B.	Šebo-Martinský, T.	28.06.1974	06.02.1975
Rose Marie	Opereta	Harbach,- Hammerstein,	Regal, Stanislav	Friml, Rudolf	24.01.1965	18.04.1966
Růžové poupě	Opereta	Zola, Émile	Regal, Stanislav	Fišer, Luboš	01.02.1959	06.10.1959
S pravdou ven aneb Prohaný kabát	Opereta	Tyl, J.K.	Regal, Stanislav	Bedřich, Jan	16.06.1968	24.06.1969
Sestřičky	Opereta	Bednář, J. - Brabec J.	Regal, Stanislav	Brabec, Jindřich	24.06.1979	27.02.1980
Sever proti Jihu	Opereta	Voskovec, - Werich	Doutlík, Miroslav	Ježek, J. - Karel. O	12.09.1965	10.02.1966
Simple se žení	Opereta	Hughes, L. - Suchý J.	Regal, Stanislav	Šlitr, J.	05.12.1971	24.05.1972
Skandál v obrazárně	Opereta	Jelínek, Václav	Paul, F. - Drvota, M.	Burian,-Pinkas,- Daneš,	12.04.1954	26.06.1954
Slepice a kostelník	Opereta	Zrotal, Jaroslav	Paul, František	Sedlář, Josef	29.03.1951	01.01.1900
Sliby - chyby	Opereta	Simon, N. - David H.	Regal, Stanislav	Bacharach, Burt	19.11.1972	05.06.1973
Slovácká princezka	Opereta	Hilar, K. H.	Doutlík, Miroslav	Piskáček, Rudolf	02.04.1972	30.09.1973
Stambulská růže	Opereta	Bramer, J.- Grünwald,	Regal, Stanislav	Fall, Leo	24.09.1972	27.05.1973
Světluška	Opereta	O'Haroll, Zacharias	Regal, Stanislav	Friml, Rudolf	23.04.1978	02.12.1978
Tabákový kapitán	Opereta	Adujev, Nikolaj	Regal, Stanislav	Ščerbačev, V.V.	29.04.1955	01.01.1900
Tajemství modré růže	Opereta	Tušek, K. - Šterc, L	Regal, Stanislav	Dusík, Gejza	16.12.1978	01.06.1979
Talisman	Opereta	Nestroy, Johann Nepomuk	Regal, Stanislav	Fischer, J. F.	30.09.1954	01.01.1900
Tam někde na jihu	Opereta	Kémeny,	Regal, Stanislav	Tabi, - Erdöly	22.03.1959	08.12.1959
Teče voda proti vodě	Opereta	Konstantin, Karel	Paul, František	Jankovec, J.	28.03.1953	01.01.1900
Teofil v pokušení	Opereta	Garinei, Giovanni	Dopita, Zd. j.h.	Kramer,	08.07.1962	03.11.1962
Těžká Barbora	Opereta	Voskovec, - Werich	Svoboda, Karel j.h.	Ježek, Jaroslav	23.02.1969	08.06.1969
Těžká Barbora	Opereta	Voskovec, - Werich	Regal, Stanislav	Ježek, Jaroslav	02.06.1956	12.05.1957
Tichý dům	Opereta	Pakosta, - Kříčka	Regal, Stanislav	Kříčka, J.	17.10.1962	29.05.1963
Tisíc a jedna noc	Opereta	Stein, L.-Lindau, C.	Regal, Stanislav	Strauss, Johann	15.12.1974	20.11.1976
Tisíc a jedna noc	Opereta	Stein, - Lindau	Regal, Stanislav	Strauss, Johann	15.12.1956	13.07.1958
Trembita	Opereta	Mass, V. - Červinskij	Šašek, Karel	Miljutin, Jurij	29.03.1952	01.01.1900
Tulák	Opereta	Balda, J. - Brožík E.	Preisler, F. ml.	Piskáček, Rudolf	23.02.1975	07.12.1975
U bílého koníčka	Opereta	Müller, H. - Gilbert R.	Doutlík, Miroslav j.h.	Benatzky, Ralph	21.01.1973	14.06.1973
Únos Sabineek	Opereta	Schönthanovi, F. a P.	Regal, Stanislav	neznámý	27.10.1957	10.03.1958

Vdova Klára	Opereta	.,	Regal, Stanislav	Tuwim, Julian	12.06.1964	09.05.1965
Večer hraju já!	Opereta	Bondi, A.	Kabeláč, Vojtěch	Želobinskij, V.	31.12.1954	01.01.1900
Velbloud uchem jehly	Opereta	Langer, František	Regal, Stanislav	Vomáčka, J.-Pech, J.	16.04.1967	07.10.1967
Veselá vdova	Opereta	Léon, V.	Regal, St.	Lehár, F.	14.12.1958	07.01.1962
Vesna zpívá	Opereta	Solodar, César	Regal, Stanislav	Kabalevskij, Dimitrij	16.04.1961	06.07.1961
Věžeň towerský	Opereta	Gilbert, V.S.	Regal, Stanislav	Sullivan, Artur	27.10.1963	13.05.1964
Vinobraní	Opereta	Stein, L. - Wilhelm J	Preisler, Fr.	Nedbal, Oskar	27.04.1980	18.01.1981
Vinobraní	Opereta	Stein, L.	Paul, František	Nedbal, Oskar	06.06.1953	01.01.1900
Vinobraní	Opereta	Škampa, P. - Aplt J.	Paul, František	Nedbal, Oskar	07.04.1968	02.05.1969
Vojín královny Madagaskaru	Opereta	Tuwim, Julian	Regal, Stanislav	Sygietinski, Tadeusz	10.07.1957	24.11.1957
Volný vítr (Dobrý vítr)	Opereta	Vinnikov-Kracht-Tipot,	Paul, František	Dunajevskij, I.O.	22.09.1951	01.01.1900
Začarovaný zámek	Opereta	Berla, A.	Regal, Stanislav	Millöcker, Karl	07.07.1955	20.01.1956
Záhadný přítel Bunbury	Opereta	Bez, H. - Degenhardt, J.	Regal, Stanislav	Natschinski, Gert	02.06.1965	12.01.1966
Záhořanský hon	Opereta	Jirásek, A. - Kožík, F.	Paul, František	Křička, Jaroslav	19.11.1950	01.01.1900
Zakletý princ	Opereta	Böhm, J.	Paul, František	Hřímálý, Vojtěch	25.10.1950	01.01.1900
Země úsměvů	Opereta	Herzer, L.-Löhner, F.	Regal, Stanislav	Lehár, Franz	12.02.1967	21.01.1968
Zlatá paní mistrová	Opereta	Brenner, - Grünwald	Regal, Stanislav	Eysler, Edmund	05.05.1974	17.05.1975
Zorba	Opereta	Stein, J. - Ebb F.	Regal, Stanislav	Kander, John	08.04.1971	26.11.1971
Ztřeštěné námluvy	Opereta	Tetauer, Frank	Špidla, V. j.h.	Brázda, Vladimír	06.05.1973	11.10.1973
Žebavý student	Opereta	Zell, F. - Genée R.	Paul, František	Millöcker, Carl	31.10.1953	01.01.1900
Žebavý student	Opereta	Zell, F. - Genée R.	Regal, Stanislav	Millöcker, Carl	13.10.1968	15.05.1970
Ženichové	Opereta	Antimonov, - Adujev	Regal, Stanislav	Dunajevskij, I. O.	05.03.1976	27.10.1976